SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by
Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches, located in all princip. Cities of the United States.
SANDARA
3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Calumet 3277

METAI XVIII | 3236 SO. HALSTED STREET | Penktadienis, Rugp.-August 28 d., 1931 m. | KAINA 5 CENTAI | No. 35

MacDonaldas Naujo Anglijos Kabineto Pirmininkas

Pašvenčia Savo Karjerą Gelbėdams Valtybę Nuo Krizio.

Naujas Kabinetas Koalicinis

Londonas. Ramsey MacDonaldas, sunus neturtingų Škotijos žvejų, kuris iškilo iš skurdo ir vargo gelmių į aukščiausią Anglijoj vietą, pabučiavęs karaliaus Jurgio ranką, atnaujinęs jėgas vėl išėjo kariauti norėdamas išgelbėti savo kraštą nuo finansinio sumišimo, kuris jai, kaip ir Vokietijai dabar gresia.

MacDonaldas sudarė naujį koopėracinį kabinėtą į kurį įeina visos trys didžiosios Anglijos partijos, Darbininkų, Liberalų ir Konservatyvų, kurios sujungusios savo jėgas kariaus su Anglijai gręsiančiu povojumi. Į ji įeina Ministerių pirmininku ir pirmuoju Iždo lordu Ramsey McDonaldas (darbininkas), Tarybos pirmininkas — S. Baldwin (konservatyvas), Finansų ministeris P. Snowdenas (darb.), Užsienių reikalu ministeris — Lordas Readingas (liberalas), Kolonijų ministeris — J. H. Thomas (darb.) ir kiti ministeriai iš visų trijų partijų.

Žilaplaukis MacDonaldas kuris pašventė visas asmeniškas ambicijas ir politinę karjerą norėdamas išgelbėti savo tėvynę nuo finansinio žlugimo ir grąžinti jai nustotą prestyžą, kai kurių darbininkų partijos narių yra vadinamas išdaviku. Kitų vienu svarbiausiu šio momento žmonių, kuris iš viso sumišimo gali iškilti budamas didžiausiai garbinamu Anglijos didvyriu. Vieni pirmųjų jo draugų ir stipriausių rėmėjų jį apleido, palikdami vieną pabaigti muši, palikdami jį žmogumi be partijos, nes sudarius naujįjį kabinetą Darbininkų partija skilo.

Po dvejų metų ir trijų mėnesių valdžioje, rugp. 24 d. MacDonaldas įteikė karaliui Jurgiui V rezignaciją, bet jis jį ragino toliau darbą varyti ir buti prie krašto vairo šiuo kritišku šaliai momentu. MacDonaldas ir jo didenybė sutiko kad dabar laikas pamiršti politinį godumą ir neapykantą ir rasti išeitį iš ekonominių ir finansinių vargų ir $600,000,000 budžeto deficito. Pirmininkas J. Ramsey McDonaldas, pabučiuodamas karaliui ranką priėmė paskyrimą ir sudarė naujįjį kabinėtą, palikdamas vienas, apleistas draugų.

Kalbėdamas apie kabinėtą, McDonaldas pastebėjo: Vienintelis tikslas kuriam naujas kabinėtas yra sudarytas — yra kovoti su valstybei gresiančiu pavajum. Naujoji valdžia nėra koaliciinne pilnoje to žodžio prasmėje, ji yra kooperatinė, jungianti visas geriausias šalies jėgas kariauti su krizių. Atsiekus tikslą, partijos grįžš į vietas kurias jos užėmė pirmiau. Kadangi komercija ir gerbuvis ne vien Britanijos, bet didesnės pasaulio dalies priklauso nuo sterlingo pastovumo, naujoji valdžia dės visas pastangas tos valiutos pastovumui palaikyti."

Kritikuoja Sovietų Teisėjus.

Skiriama žiaurios bausmės.

Maskvos Apeliacijos Teismo galva Aaron Soltz ėmė viešai kritikuoti Sovietų teisėjus už žiaurumą ir nežmonišką elgesį. Pasak jo tokie teisėjai turėtų buti baudžiami, nes jie prasižengia daugiau negu tie, kurie pavagia pinigus.

Aaron Soltz paduoda keliatą pavydžių. Trys studentai tapo nubausti trims metams kalėti už tai, kad jie suteikė neteisingas informacijas apie savo tėvus. Kitam atsitikime policininkas budamas girtas išnuomavo savo žmoną vienam savo draugui. Žmona pasiskundė teismui ir policininkas tapo nubaustas penkiems metams.

Pasirodžus šiai kritikai, balševkų valdžia paliuosavo 700 kalinių.

Giria Svetimą Vilnių

Lenkų rašytojas Ch. Lukaszewich kviečia Am. lenkus atvažiuoti į Vilnių. Pasak jo: atsilankę.

"Blogai, kuomet atvykę Lenkijon aplenkia Vilnių. Šis miestas yra senas, gražus ir savotiškas; o beto turi tiek istorinių liekanų, kad ir išvardinti sunku.

Neprilyginsi jo prie Amerikos miestų, kur gatvės tiesios, namai vienodi. Vilniaus gatvės ir gatvelės siauros, kreivos, o namai įvairus, kelių metų senumo. Ant vieno namo stovi vokiškas parašas "Iš karaliaus Vladislavo laikų", reikia trijų šimtų metų senumo. Arba vėl "Čia gyveno ciesorius Napoleonas."

Lenkams nėra ko gerėtis Vilnium, nes tai ne jų miestas.

Pasaulio Spaudą Pripažįsta Vilnių Lietuvai.

Vilnius, Lietuva, Rugp. 22. Lietuvos pasienio sargyba susikirto, su rusų pabėgėliais, kurie skaičiuje 50, norėjo pereiti per rubežių į Lietuvą, kur jie tikėjosi gauti darbo.

Po šarpaus susikirtimo trys pabėgėliai buvo nušauti ir 22 suimti.

Ta žinutė parodo du dalykus. Vieną, kad nežiurint į komunistų tvirtinimus, kad Rusijoje nesą bedarbių, čia pasirodo, kad ten yra bedarbių, nes tie žmonės bėgo į Lietuvą darbo ieškoti.

Antra, tos žinutės pradžia parodo, kad pasaulio spauda pripažįsta Vilniaus kraštą Lietuvai, nes kitaip "Chicagos Daily Tribune" nerašytų "Vilna, Lithuania." Butų juokinga daleisti, kad tokio laikraščio korespondentai nežino, kas valdo Vilnių, bet jie žino kad Vilnių valdo Lenkija, jie taipgi žino, kas jį turi valdyti tą parodyti pasauliui.

Kelios dešimtys bedarbių su žmonomis ir vaikais pasivadinę "Pražuvusiu Batalijonu" išsikraustė į tankų mišką netoli Lincoln parko, Chicagoje ir pasistatė budeles apsigyveno. Paveiksle matome jų naujuosius "namus" ir da lį pačio pražuvusio batalijono.

Latvijos Seimo Atstovo Vargai.

Ryga. J. Openzan, Latvijos seimo narys, yra vienas iš uoliausių Kulturos Fondo rėmėjų ir palaikytojų. Tas Fondas gauna savo įeigas iš valstybinės degtinės pardavinėjimo, ir Openzanas, norėdamas padauginti degtinės suvartojimą, dažnai atsiduria policijos stotyje.

Jis pareškė, kad js esąs ramaus budo žmogus, bet kartais jo širdį paimąs toks nuliudimas, kad žmonės per mažai suvartoją degtinės, ir jis norėdamas nors kiek pasitarnauti Kulturos Fondui, turįs įsigerti ir tuomet policija pasiimanti jį po savo tėviška globa.

Po ilgo laikotarpio Atstovas Openzanas pasirodė prieš centralinį policijos stotį. Tai buvo pirmas sykis, kad jis savo noru atėjo į stotį, nes paprastai jis budavo atgabenamas jo "Mirtinų priešų", Rygos taxi šoferių; nes kuomet jis gelbėdavo Kulturos Fondui, jis mėgdavo važinėti po miestą ir mokėdavo už važiojimą.

Policija nustebo, kad Openzanas buvo blaivus. Jį lydėjo jauna stora moteris, kuri laikėsi už jo alkunės.

Pakėlęs skrybelę Openzanas prabilo, "Ta moteris prikibo prie manęs. Aš negaliu nuo jos atsikratyti. Jau visa savaitė kaip jį paskui mane sakioja. Ar jus negalite jos areštuoti. Išgelbėkite mane kaip nors, paliuosuodami mane nuo tos moteries.

Kuomet seržantas svarstė apie tą problema, moteris metė karingą žvilgsnį ant Openzano. " Tai taip, tu manai kad tu manęs atsikratysi. Nemanyk. Tu turi laikyti savo prižadą.

Ji pasiaiškino, kad kuomet Openzanas važinėjo po kaimus sakydamas prakalbas, ji susipažino su juo. Jis ją pamilęs, užkvietęs atvažiuoti į Rygą ir prižadėjęs ją vesti.

Mat Latvijoje yra stoka vyrų, ypatingai tokių, kurie uždirba 100 dolerių į mėnesį, kaip atstovas Openzanas.

Policija, išklausius visą tą nuotikį, patarė jam tą savo įsišokimą privatiniai išlyginti, arba kreiptis į teismą. Openzanas užsidėjo savo skrybelę ir pasišalino lydimas savo nepageidaujamos meilužės.

TRUMPOS ŽINIOS

Pereitoj savaitėj Chicagoj įvyko keliatos valstijų chorų kontestas. Pirmą vietą laimėjo ukrainiečių choras po vadovyste Leon Saračinski.

Antroji vieta teko juodukam. Tikrų amerikiečių chorai pasirodė labai menkai.

Vėliausios žinios nurodo, jog Vokietijos bedarbių skaičius jau viršina keturius milijonus. Padėtis šią žiemą bus nepaprastai sunki, kuomet pašalpa visiškai išsisėmė.

Nuo automobilių žuvo pereitais metais 31,273 žmonės. Šis skaičius yra didesnis negu kuomet nors praeity.

Daugiausia nelaimių įvyksta del neatsargaus važiavimo.

New Yorko majoras James Walker viešėdamas Čechoslo vakijoj išgyrė Cermaką Chicagos majorą už tai, kad tas budamas Amerikos piliečiu neužmiršo savo gimtinio krašto — Čechijos.

Senatorius J. Cauzens pasiulė Detroito majorui $1,000-000 paaukuot bedarbiams, jeigu kitų bus sukelta $9,000-000.

Tokjo. Rugp. 26 d., Yuko Hamahuchi, buvęs Japonijos ministerių pirmininkas, kuris netolimoje praeityje buvo už puoliko sužeistas Tokjo miesto traukinių stotyje ir nuo to mirė po ilgų kančių ir sunkios ligos. Trys jam padarytos operacijos nieko negelbėjo. Velionis buvo 61 metų amžiaus.

Am. Darbo Federacija ir Alus.

Svaiginanti gėrimai prašalinsią bedarbę.

Spalie mėnesy susirinks metiniam mitingui Amerikos Darbo Federacija. Svarbiausiu dienotvarkės punktu bus kova su blogais laikais. Federacija yra priešinga, kad valdžia šelptų bedarbius, kaip tai daroma Anglijoj. Duonos kąsnis turi but užpelnytas, o ne veltui suteiktas. Bet kaip užpelnysi, kuomet nėra darbo? Federacija mano tą surasti grąžinant vyną ir alų. Kuomet šie gėrimai bus leidžiami pardavinėti, tai darbo užteks septyniem milijonam žmonių, kurie šiandie vaikšto be nieko.

Bet kaip bus su tais, kurie užsiima butlegeriavimu ir su renka 2,800,000,000 dolerių į metus? Grąžinus alų tukstančiai butlegerių neteks darbo ir skųsis taip kaip mes dabar darom.

Bendrai imant, Am. Darbo Federacijos planas prašalinti bedarbę pagalba alaus yra abejotinos vertės sumanymas.

Kuom Patraukiama Žmogaus Akys.

Artistas įsmeigė į savo kuną 2000 adatų.

Neturtingas austrų artistas Visnecki — Energo, kuriam nesisekė pagarsėti savo paveikslais, sumanė prasimušti į viršų kitokiu budu.

Jis paskelbė, jog keliaus pėsčiomis iš Vienos į Berlyną ir kad padaryt savo kelionę įspudingą, jis apsirėdė maudynių drabužiais ir įsmeigė savo kunan nemažiau kaip 2000 adatų. Iki pasieks Berlyną jis žada pasijuosti dar 3000 adatų.

Prof. A. Voldemaro ir jo draugų tęsiamas prie uždarų durų.

Po Lietuvą Pasidairius

SUŠAUDĖ KETURIS GALVAŽUDŽIUS.

Šiaulių Karo lauko teismas pasmerkė mirties bausmei keturis galvažudžius, kurie bėgyje dviejų metų nužudė 15 žmonių ir papildė keletą šimtų plėšimų. Tie plėšikai buvo žinomi kaipo Jockaus banda.

Tie keturi banditai taip įbaugino vietos kaimiečius, kad jie bijodavo net į miestą nuvažiuoti. Buvo atsitikimų, kur žmogus budavo užmušamas, kuris teturėdavo vos 20 litų. Vietoj šautuvų ta banda užmušinėdavo žmones su kuo lu arba kirviu.

Jie buvo kareivių burio sušaudyti 4-tą valandą ryte. Užklausus koks yra jų paskutinis noras, Jockus atsakė, kad jis norėtų, kad jo tabakas butų atiduotas jo duobka siui. Tik vienas iš keturių banditų prisiėmė kunigą, kuomet kiti trys pašiepiančiai šypsojos.

Jie rukė tol, kol buvo nušauti. Paskutiniai Jockaus žodžiai buvo: "Sa k, broli, bet tiesiai."

Lietuvos spauda pasmerkia tokį galvažudžių nubaudimo budą, kur jauni kareiviai yra verčiami įvykdyti teismo nuosprendį ir prisiminti tą baisų vaizdą visą savo gyvenimą. Spaudos nuomone visi pasmerktieji turėtų buti pakariami, ir tą darbą atliktų tam tikras valdžios nusamdytas korikas.

MIESTAS PRAŠO PASKOLOS.

Kauno miesto burmistras p. Vokietaitis praeitą savaitę lankėsi pas finansų ministerį p. Tubelį stambesnei paskolai gauti butiniems miesto statybos reikalams. Paskola miestui reikalinga pirmoj eilėj vandentraukio ir gatvių meksfaltavimo reikalams

VOKIETIJA APSKUNDUSI LIETUVĄ DIDŽIOMS VALSTYBĖMS.

Paskutiniu laiku Vokietijoj buvo paleista gandų apie rengiamą Klaipėdos krašte perversmą, kuris, esą, kėsinęsis nuversti vietos organus, ir, bendrai, paneigti konvencijos sudarytą autonominę tvarką.

Iš patikimų šaltinių teko patirti, kad po to Vokietijos vyriausybė esanti net kreipusis į didžiųjų valstybių vyriausybes, nurodydama į gręsiantį del to pavojų ir kaltina Lietuvos vyriausybę tą perversmą buvus ruoštą su jos žinia.

Lietuvos vyriausybė yra pareiškusi atatinkamų valstybių atstovams, kad visi tie gandai tėra viena mistifikacija. Ji negali buti suprasta šiuo momentu, kada eina įvairius pasitarimai del Klaipėdos konvencijos vykdymo, kitaip, kaip mėginimas kompromituoti Lietuvos vyriausybę, kuri atsakė už nustatytą tvarką, saugumą ir ramybę jos suverenitetui pavestame krašte. Užsienių Reikalų Ministerija ketina pareikšti del to savo protestą vokiečių vyriausybei.

VAGIS ĮGULOS BAŽNYČIOJ IŠGĖRĖ BUTELĮ VYNO.

Nakties laiku Panevežio įgulos bažnyčioj vagis, išėmęs langą su rėmais ir pasinaudojęs jais kaipo kopečiomis, įlindo vidun.

Apiplėšęs dvi skarbonkas, paėmė nedaug smulkių, trečią, kurioj buvo daugau pinigų, vagiui nepavyko atidaryti, paskui įlindo į zakristijono kambarį ir išvartaliojęs visas spintas, išgėrė butelį vyno, kuris buvo spintoj ir paėmė kunigo akinius.

Tą Pačią naktį vagys norėjo įsilaužti į Žemės Ukio d-jos sandelį, bet tur but kažkas sutrukdė, nes palikę prie sandėlio geležgalį (tur but įrankis spinoms laužt), pasišalino.

SMARKI AUTOBUSO KATASTROFA TIES JONAVA.

Ties Jonava įvyko didelė autobuso katastrofa. Šoferis, nusileidžiant autobusui į pakalnę staiga netinkamai pasukdamas vairą, užvažiavo ant kelio barjero. Autobusas nulaužė barjerą ir įsirito į griovį. Nuo to esą autobusas liko apdaužytas; esą nukentė jo ir keleiviai. Viena moteris ir vaikas esą sunkiai sužeisti, o keliolika lengviau.

Anglijoj Nelengva Gaut "Divorsą."

Nuskriaustai žmonai atsakyta perskiros.

Anglams nėra taip lengva nutraukti šeimyninius ryšius. Viena 18 metų mergina, išgyvenusi su vyru vos tris savaites kreipėsi į teisėją reikalau dama perskirų.

Jos advokatas tikrino, kad vyras žiauriai su ją elgiasi, Tuojau po vestuvių pradėjo ją mušti; atimti valgį; varė gulėti į virtuvę; norėjo pasmaugti; metė puoduką karštos arbatos; išvarė iš namų ir taip panašiai. Teisėjas klausės atydžiai ir išnešė nuosprendį, kad "divarsui" nėra pakankamai pamato.

Vilnius. Kelios dienos tam atgal vyriausybei įsakius, buvo areštuoti baltgudžių švietimo draugijos "Szkolę" valdybos nariai Sakowicz'ius, Mazuč ir Skurczanka. Anot policijos jie sudarė t. v. komunistinę "troiką", kuri veikė pasislėpusi po "szkola" skvernu. Visiems aišku kad tai tik naujas Lenkijos provokacinis žingsnis.

KERŠTAS

J. J. Savickas-Arutis

Tąsa.

Prabėgo trys savaitės Bronio buvimo pas dėdę Baknį. Ir nors jie mylėjo jį kaip savo sunų, bet gi jam tas trumpas laikas virto metais. Laukė su išsiilgimu jis tos valandos kuomet galės vėl grįšti namon prie savųjų ir Emos. Baknys iš lėto ėmė taisytis ir baigiantis ketvirtai ten Bruoniaus buv. savaitei visai pasveiko. Bronius to tik ir telaukė. Nes jam naujų rupesčių suteikė paskutinė savaitė vos gavus nuo Emos vieną laišką ir tas su visokiais priekaištais iš pereitų jo mokslo dienų ko jis visai nėra papildęs.

Kai sužinojo Baknys Broniaus nerymo priežastį, lnksmai nusijuokęs gerai apdovanojo Bronių, kuri jie mylėjo kaip tikrą savo sunų, kurio neturėjo. Bronius buvo lnksmas galėdamas grįžti pas savuosius į savo aplinkumą. Atsisveikino su dėdėmis žadėdamas neužilgo užkviesti ant vestuvių, po to skubiai nutraukė stotin. Traukinyje Bronius svajojo kaip Ema meiliai jį sutiksianti po mėnesio laiko nesimatymo ir kaip daug vienas antram turėsią pasakyti įvairenybių... Taip bemąstydamas apie Emą, pasigerėdamas pravažiuojančiais puikiais laukais, nuilso, o turėdamas prieš save gana ilga kelionę atsigulė pasilsėti.

IV

Broniui išvykus į Denver, Ema buvo užprašyta kiton kolonijon į draugės Dagiutės vardadienį. Tenai besilinksmindama susipažino su Kaziu Bauža, apdraudos kompanijos agentu. Kazys kaipo agentas turėjo gana miklią kalbą, todel ir prie merginų mokėjo puikiausiai prisitaikinti. Dėka savo iškalbingumui, apsukrumui, ne viena merginą suvedžiojo, ne vieną šeimos židinį sugriovė. Pastebėjęs Emos puikumą, sumanė ir ją sau palenkti. Pradėjo kalbėti lipšnius žodelus, girtis savo darbais, girti Emą, žinodamas merginų psichologiją, kaip geriausjoms įtikti. Bet Ema ne taip davės viliojama, todel ir laiko daugiau jis pašventė. Tą visą vakarą jis flirtavo su ja, kuo ir patraukė jos jaunutę, gal perdaug nuo vyno įkaitusią širdį. Po pasilinksminimo Kazys parvežė su savo mašina į namus ir prižadėjo prie pirmos progos atlankyti ją. O ką prižadėjo, tai tą pilnai pildė. Nes kai pradėjo lankyti, tai į svetainę po kelus kartus, o kuo tankiau lankėsi, tuo labiau veidmainišku meilės nudavimu pavergdavo Emos širdį prie savęs. Ji jam ne tiek gal rupėjo, kiek jos turtai. Nes jis ne vieną tokią skaistuolę suvedžiojo ir dar suvedžios, kad ir ją turės.

Tėvai pastebėję per tankų Kazio lankymąsi ir perspėjo Emą, turint sužiedotinį, su kitais bičiuliautis, bet ji mokėjo tėvams išsiteisinti gražiais įtikinimais.

Taip lengvapėdiškai Ema linkdama prie Kazio, kas kart labiau šalo nuo Bronio. Bet Ema per laiškus to nedrįso Broniui pasakyti. Nes juk ji jo sužiedotinė; Prižadėjo ant visados buti jo, o nudien taip staigiai apvilti sulaužant prižadus. Ne, ji to nesileis daryti, nes jis tokis geras jai. Tiek daug giedrių valandų praleista su juo draugė. Kaip kilniai jis kalbėjo bunant parke. Rodos, kiekvienas jo žodis kaip kanklių stygos virpėjimas jaudino jos ausis, širdį ir jausmus. Jis jai geras ir ištikimas kaip brolis, o šiandie visus prižadus paminant ji nori jį palikti.

Taip Emai berišant savo ateities problemą, kaip tyčia, Kazys pribuvo pas ją. Jis išdidžiai išklausę Emos neprielankios kalbos, pats budamas moraliai nupuolęs, ėmė kitus purvais drapstyti be jokio pamato. Jis pradėjo verst ant Broniaus visai pramanytus melus, kad pastarasis lankydamas technikos institutą, visur trankėsi su savo bendrais, visai netinkamose vietose ir tam panašiai. Ema priėmusi už gryną tiesą ir subriežė smarkų Broniui laišką, kuri mes matėme jį gavusį paskutinę jo savaitę.

Kazys vis labiaus įsidrąsindamas ėmė piršti savo meilę, duodamas jai daug gražių pažadų, kuriuos jis pats žinojo negalėsiąs išpildyti.

—Kaipgi, Kazy, aš galiu but jusų, kuomet esu jau susižiedavus?

— Tai kas, kad susižiedavusi. Tik nusispiaut ir baigtas kriukis, daugiaus nieko. Nuėmusi atiduoki žiedą ir po sužiedotuvių, to aš puikesnį užmausiu.

— Tai yra nesąmonė taip kalbėti, nes ir Dievas gali ne palaiminti mano tolimesnio gyvenimo.

— Ką čia su Dievu užsiimti, geriaus jo nekliudykime.

— Matyt, jus esate netikėlis. Jei taip, tai musų visai skirtingi keliai turi buti.

— Neįsižeiski Emute, aš iš mažens irgi vaikščiojau bažnyčion, bet paaugęs pradėjau darbuotis, važinėti, kas kart daugiaus draugų susirasti, del to neturėjau nė laiko pamąstyti apie bažnyčią. Bet jei Emute busite mano, tai aš darysiu taip, kaip jums bus tinkamiaus.

— Tai vergiškas dalykas daryti prieš savo norą vien del to, kad kitas tai daro, pasakė Ema.

— Aš iš meilės ir busiu tavo vergu, "Sweet" Emute.

Bet širdyje mąstė: imk tave velniai; aš tol tau vergausiu ir tave silpną tikinsiu, kol į savo rankas gausiu. Tuokart kitaip užgiedosiu, parodydamas ką aš galiu.

—Tarki Emute vieną trumputį žodelį, — ar busi mano?

— Mano gyvenime laimė ir priklauso nuo vieno trumpučio žodelio tarimo. Nes kurion pusėn nukrypsiu, ten visą amžių turėsiu džiaugtis laime, ar vargti; niekas jo nebeatmainis.

— Su manimi tik laimę surasi, "sweetheart".

— Na, jei geras pasirodysi, tai gal...?

Del to Emą tą ketvirtadienį matome susirupinusią. Nes ji žinojo, kad vakare pribus Bronius, išsiilgęs jos. Kaip ji turės atsinešti prie jo? Jis daug ką pasakys jai, klaus ir jos, kaip praleido tas keturias savaites be jo. Ar galės ji tiesą į akis pasakyti, ne. Nes ji nesijautė turinti užtektinai spėkų, ramiai, akyvaizdoje tą visą pergyventi.

Buvo dar netolimi laikai, kai ji nepatyrusi gyvenimo nesmagumų ir rupesčių pilnai džiaugėsi panašiose dienose budama su tėveliais, arba šnekučiuodama su Broniu, kad jaunystė busią sapnas tolimesnėms dienoms, o jo papildytų klaidų nebesugražinti. Dabar ji pamylo jau kitą ir Bronio jau nebemyli taip, kaip mylėjo pirmiaus. Ji pamylėjo Kazį ir tiek, — daugiaus nesvarbu.

Meškos kurios randasi garsiajame Yellowstone parke yra labai jaukios, bet paskutiniu laiku jos truputį per daug įsidrąsino ir pradėjo užpuldinėti turistų karus, jausdamos, kad jos gali rasti ten ką nors gardaus. Ji dairosi ar kas jos nemato prisireng dama prie savo skanučių ieškojimo ekspedicijos.

V

Ketvirtadienį po piet Bronius parvyko iš Denver į namus. Apsidžiaugė vėl atsiradęs namuose ir arti savo mylimosios Emos.

Artinasi gražus vasaros vakaras. Saulė slėpėsi su visais savo žaruojančiais spinduliais tolimuose vakaruose už aukštų kalnagubrių ir didelių girių, užleidžiant žemėje vietą besiartinančios tamsos šešėliams ir nakties tylai. Žmonių minios vaikštinėjo po žaliuojančius parkus vėsame ore. Tame gražiame vakare, linkmai nusiteikęs ėjo Bronius pas savo sužiedotinę, kuri manė jį linksmai sutiksianti. Bet tame labai apsiriko. Nes Ema šaltai jį sutiko,nekitaip kalboje ir elgėsyje pasirodė.

Po valandėlei jau abu ėjo pasivaikštinėti miestan. Nebuvo Ema tą vakarą prie Broniaus lipšni, kaip kad prieš keletą savaičių. Bronius pamanė, kad ji serga, bet Ema lyg nujausdama ką Bronius mano apie ją, sarkastiškai tik nusijuokė.

Išėjus jiems pasivaikščioti, ji pirma pavadinusi Bronių eiti į kino. Sulig jos pageidavimo, nuėjo ir parėjo iš kino kalbėdamies apie tolimus dalykus visai jų neliečiančius. Ema visą laiką stengėsi linksma atrodyti, tankiai juokėsi, bet tas jos juokas net Broniui veidmainiškas atrodė.

Sugrįžus į namus daug Bronius jai kalbėjo, dar daugiaus tikėjosi iš jos susilaukti širdį raminančių žodžių, bet ir tai apsivylė. Nes ji mažai kalbėjo svajonėse klajodama, darė vaizduotėje planus visai nekreipdama atydos į Bronio iš širdies besiveržiančius jausmus.

Po ilgo klajojimo svajų dausose, Ema prabilo.—Klausyki, Broniau, važiuokime šią vasarą praleisti, atostogas į Harvey's Lake, Pa., prie gražaus ežero. Ten puikiai pasimaudysime siubuojančiose ežero bangose, pasikaitinsime karštuose saulės spinduliuose, turėsiva gerus laikus.

— Gerai, tad kartu važiuosime, atsakė Bronius.

— Ne, važiuokite jųs, nes mes su motina važiuosiva, o ten Sandy Beach susitiksiva.

— Labai gerai. Tad šeštadieny po piet ir važiuosime.

(bus daugiau)

LOS ANGELES. Fredrikas White, vietinės bažnyčios darbininkas buvo pasodintas į kalėjimą už apsukimą kai kurių penkiolikos bažnyčios narių. Trys ddžiausios jo aukos buvo moteriškės iš kurių jis išgavo net 20,000 dolerių. Teismas jį pasodino už grotų nuo 12 iki 15 metų atgalai už prasižengimą septintam Dievo įsakymui.

Skaitykite SANDARĄ

"SANDARA" tai veidrodis Amerikos lietuvių gyvenimo, tai vienatinis demokratiškas, tautiškas, liberališkas laikraštis. "Sandarą" leidžia jau per 17 metų Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, kuri daug prisidėjo prie Amerikos lietuvių geresnio gyvenimo, taipgi daug prisidėjo ir prie Lietuvos Nepriklausomybės iškovojimo.

"SANDAROJE" rašo ir bendradarbiauja geriausios Amerikos lietuvių jėgos, taipgi turi korespondentų ir rašytojų iš Lietuvos, Vokietijos, Francijos, Pietų Amerikos respublikų ir k.

Jei dar neskaitote "SANDAROS," tai išsirašykite ir apturėję kas savaite džiaugsitės su jos žiniomis, pranešimais, visais straipsniais ir tt.

"SANDARA" kainuoja metams tik $2.00. Įdėkite į laišką du dolerius, užrašykite "Sandaros" adresą ir nunešę į paštą užregistruokite. Jeigu turite Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų, tai nukirpkite kuponą už 1930 m., arba už 1931 metus ir atsiųskite "Sandarai," tai gausite "Sandarą" per metus ir dar priedo už 50c. knygų. O jei prisiųsite **Penkis dolerius** pinigais arba kuponais, tai "Sandarą" gausite per tris (3) metus. Į Lietuvą "Sandara" metams $3.00.

Visada rašykite šiuo adresu:

"Sandara"

3236 South Halsted Street, Chicago,

A. L. T. Sandaros 2-ro Apskričio

PIKNIKAS

ĮVYKS

Ned., Rugsejo-Sept. 13 d.

1931

HELMEVISH GROVE PARK

Long Hill, Bridgeport, Conn.

Pradžia 12 val. dieną ir tęsis iki vėlai vakare. **Įžanga 25c. Ypatai**

Gerbiama Lietuvių Visuomene:—

Nei vienas lietuvis jokiu budu negali vasaros užbaigti neatsilankęs į puikų ir geriausį šio sezono pikniką! ALTS. Antras Apskritys parinko vieną tikrai puikiausių ir gražiausių tam vietų. Atvyk, susitik su draugais ir pažįstamais, praleisk laiką linksmai ir berupestingai, pasidžiaugk medžių pavėsyj!

Jaunimui, ypatingai ten rojus. Muzika — kuo geriausia, svetainė—didelė, erdvi, patogi.

Beto, pamarginimai ir įvairenybės.

Visi žadam ten buti, neatsilikite ir jus! **Širdingai Kviečia Rengejai.**

KELRODIS: Atvykę Automobiliais į Bridgeportą, paimkit North Main, St. ir važiuokite apie 6 mylias, iki No. 13 Bussų Stoties, ir suk į kairę. Ten rasite ženklus nurodančius pikniko vietą.

Vietiniam važiuojant bussu reikia paimti Long Hill Bussą, kuris išvažuoja nauju laiku: 12:30; — 2:30; — 4:30; — ir 6:15; P. M. ir važiuoti iki No. 13 Bussų stoties ir eiti į kairę iki pikniko vietos.

Dvi Svarbios Dienos Wisconsin Valstijoj

DIENINIS IR NAKTINIS

PIKNIKAS

Šeštadieny ir Sekmadieny
Rugp.-August 29 ir 30 Dienomis, 1931
Riverview Park, Racine Wis.

Rengia Chicagos ir Wisconsino Valstijos Sandariečiai – Prasidės Šeštadieny 2 val. po Pietų ir Trauksis iki Vėlyvo Sekmadienio Vakaro.

Bus Renkama Lietuvaitė Gražuolė ir Gražuolis Jaunikaitis

Šoks ALDONA NARVIDAITĖ. Ji yra Netik Grakšti ir Graži Panelė, Bet Taipgi Profesionalė Šokėja ir ji Taip Gražiai Šoka, Kad Visą Audienciją Sujudina ir Palinksmina.

P-lė ANILIA BAGDONIUTĖ

P-lė ALDONA NARVIDAITĖ—Šokėja.

Griež Ant Piano — Akordinkos 10 m. Berniukas, E. Murauskas. Tai Tikras Muzikas Genijus; Jis Dalyvavo Daugelyje Kontestų ir Yra Laimėjęs Daug Dovanų. Vertėtų Kiekvienam Išgirsti jį Griežiant. Šoks Ruta Gay Girls Mergaičių Kliubas. Tai Jaunų Lietuvaičių Kliubas, Kuris Šoks Klesiškus Šokius. Loš – Base Ball– Racine su Kenasha Jaunuoliai; o Gal ir Chicagiečiai Persitikrins.

Panelė ONA BRUŽIUTĖ

Bus Smarkios Ristynės. Risis Bagdonas, –Bul Fighter; J. Bancevičius – Drapiežnas; Dzukas; D. Dudinskas; Ralevicz, Lenkų čempijonas; J. Bagdonas su Orevich, Smarkus Lenkas. Visi Ristikai Risis iki Galutinos Pergalės.

Bus Virvės Traukimas Tarpe Nekaltų Bernelių ir Vedusių. Taipgi ir Tarpe Chicagos ir Wiskconsino Lietuvių. Bus ir kitokio Sporto.

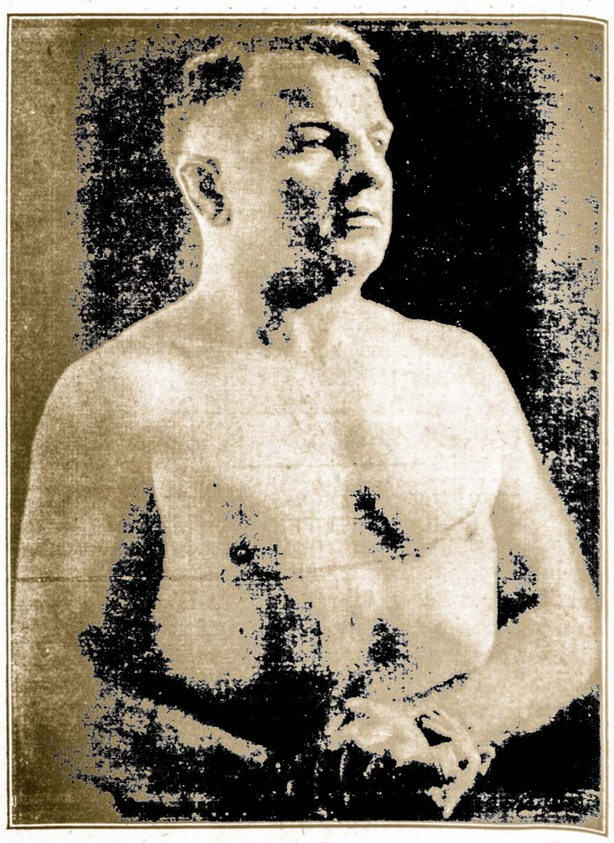

ADOMAS VIDŽIUS

Dainos, Muzika, Šokiai, Ristynės Ir Kitoki Pamarginimai; Svečiai Dalyvauja iš Plačios Chicagos, Waukegan, Kenosha, Racine, Milwaukee Ir Kitur.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly
Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of America

Editorial Office:
3236 South Halsted Street — Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:
$2.00 per year in the United States
$3.00 per year in Canada and all foreign countries

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užsisakymo kaina
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.

Vyriausia šalies valdžia ir suverenas yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slaptu ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnateisių gyventojų — vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kulturinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinas bešališkas švietimas ir mokslo bei kulturos kėlimas tarpe Lietuvos ir išeivijos lietuvių.

Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išeivijos Jungtinėse Valstijose ir kitose šalyse.

Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausius demokratybės principus.

Visiems žmonėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskyrimas tikybinio veikimo nuo poltinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priaugančiąją lietuvių kartą — jaunuomenę, išauklėti sveiką, apšviestą ir tautiškai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais budais — Mes be Vilniaus nenurimsim.

PERMAINA ANGLIJOS POLITIKOJ.

Bėgyje keliatos pastarųjų dienų Anglijos politiniam gyvenime įvyko daug permainų. Buvęs darbiečių vadas ir ministeris pirmininkas MacDonaldas atsiskyrė nuo savo partijos ir drauge su konservatyvais ir liberalais sudarė nepaprastą kabinetą kovai su finansiniu kriziu.

Darbo partija už tai apšaukė MacDonaldą išdaviku ir rengiasi išmesti iš savo partijos. Kiti, tačiau sako, jog jis esąs Anglijos išgelbėtoju ir vienu žymiausių vyrų Europoj.

Kodel buvo reikalinga padaryti tokia permaina? Tur but pirmą sykį istorijoj turtingoji Anglija pasijuto stovinti arti bankruto. Panašiai kaip ir Vokietijoj, šių metų Anglijos deficitas siekia 600 milijonų dolerių. Tai nepaprastai didelė suma. Žmonės išsigando ir ėmė traukti iš bankų pinigus ir siųsti užsienin. Kasdiena išplaukdavo apie penkiolika milijonų dolerių auksu, daugiausia į Prancuziją. Pati valiuta ėmė kristi ir dar labiau išgąsdino.

Prašalinimui gręsiančio pavojaus, MacDonaldas siulė tarp kitko mažinti bedarbiams pašalpą, bent 10 nuoš. Unijų vadai su tuom griežtai nesutiko ir ministerių kabinete įvyko skilimas, taip jog tolesnis kabineto gyvavimas nebuvo galimas. MacDonaldas įteikė karaliui rezignaciją, o paskiau sutvėrė trijų partijų valdžią, galutinai atsisveikinęs su savo senais draugais.

Ši staigi permaina žymiai atsilieps į abelną Europos politiką. Darbiečių valdžia buvo priešinga prancuzų militarizmui ir visur, kur tik galima, užtardavo tautines mažumas. Ačių darbiečiams ukrainiečiai gavo progos iškelti Tautų Sąjungoj skundą prieš lenkus. Vokiečiai taipgi ne sykį laimėjo politikos ir finansų srity tik ačių senajam MacDonaldo kabinetui.

Dabartinė valdžia, matyt, aiškiai stovės už draugiškumą su Prancuzija. Svarbiausiuose klausimuose bus bandoma susitarti, kas reiškia tą patį ką ir nusileisti. Lenkai ir prancuzai turės progos tęsti savo priespaudos politiką ir nevaržomai šeimininkauti Europoj. Net pati nusiginklavimo konferencija rengiamąsi atidėti neaprubežiuotam laikui. MacDonaldas gal padarys gero Anglijai, bet demokratiška Europa turės progos jam prikišti.

LAIKRAŠTIS MUSŲ JAUNIMUI.

Vienas musų darbuotojų p. J. Puida iškėlė sumanymą leisti specialiai pritaikintą Amerikos lietuvų jaunimui žurnalą. Pasak jo, reikalas yra labai svarbus ir jeigu nesigriebsim griežtų priemonių, iš musų čia Amerikoj beliks tik pėdsakas.

Pilnai atjausdami p. Puidos rupesnį del ateinančios Amerikos lietuvių kartos, mes visgi abejojam, kad išleidimas tam tikro žurnalo išrištų tą painiausį klausimą. Spauda yra stiprus įrankis ir gali žymiai pagelbėti, bet jaunimas vien skaitymu neužsiganėdins. Jis reikalauja progos ką nors veikti; pareikši savo iniciatyvą ir atsižymėti. Kitaip sakant, jaunimas yra bruzdantis, aktyvus. Tie, kuriems rupi jaunimo traukimas į lietuvišką judėjimą pirmiausia turėtų parupinti jiems veikimą: sporte, dailėj, organizacijose.

Tiesa, mes jau daug sykių bandėm tą įgyvendinti ir vis nepasekmingai. Dideliu vargu ir triusu ką nors pastatom, bet štai už kiek laiko viskas paira ir atsiduriam ten, kur pirmiau buvom. Daugelis tikrina, jog jaunimo lietuvinimas yra nepakeliama našta ir jo nuo amerikonizacijos negalėsim atitraukti. Nieko nelaimėjom šioj srity iki šiam laikui; ką gi gali tikėtis ateity?

Musų menkas pasekmes jaunimo darbe galime aiškinti trejopai. Viena, tai stoka atatinkamų instruktorių, kurie mokėtų prieiti prie jaunimo; suprastų visą au klėjimo eigą. Kitos tautos turi pasigaminę tokių specialistų ir joms nėra reikalo nusiskųsti, kad jaunimas šalinasi. Antra, musų nepasisekimo priežastis — stoka atsakančių įstaigų. Net ir didžiose savo kolonijose mes neturim pakenčiamų vietų netik sportui, bet ir šiaip susirinkimams ar pasilinksminimui. Katalikai džiaugiasi savo darbštumu organizuojant čia gimusius. Bet katalikų pasigyrimas yra išpustas. Ką jie turi, tai tik ačių bažnytinėm svetainėm, kur jaunimas atsilanko pats be didelio prašymo.

Dabar pažiurėkime kiek Amerikos lietuvių, net tautiniai nusistačiusių, įdeda nuoširdaus darbo ir pinigų jaunimo auklėjimui? Jeigu kas butų pakankamai kantrus ir surinktų visas išleistų šiam tikslui pinigų skaitlines, mums patiems tektų susisarmatyt. Lietuvoj eigetos daugiau surenka negu čia įstaigos, kurios norėtų pasidarbuoti jaunimui.

Bet čia ne vien pinigų klausimas. Pinigai šiandie darosi retenybė, nes daugelis nedirba. Tačiau, nesmagu yra prisiminti, kad musų visuomenės veikėjai su tokia energija ir atsidavimu pasineria į skandaligus ginčius ir rimtam darbui nebelieka laiko. Toks idėjinis pakrikimas, nepaisymas apie rytojų ir šokinėjimas nuo vienos sensacijos prie kitos, užkerta kelią jaunimo įtraukimui į lietuvišką judėjimą.

Štai trumpai išdėstytos priežastys, kodel nesiseka organizuoti jaunimą. Žmogus, kuris dirba pusiau atšalusia širdžia ir nežino nuo kurio galo pradėti, suprantama, bus apviltas. Tas pats su mumis.

Taigi p. J. Puidos sumanymas išleisti čia gimusiems žurnalą, atneš pageidaujamų rezultatų tiktai tuomet, kai aukščiau suminėtos kliutys bus prašalintos.

Apžvalga

PROF. A. VOLDEMARAS TARPE DVARPONIŲ

Pasak vėliausių pranešimų iš Kauno, prof. A. Voldemaro byla jau pradėta nagrinėti. Jį gins net 15 advokatų.

Pats p. Voldemaras, matyt, daug nepaiso kokį nuosprendį išneš teisėjai. Galimas daiktas, kad jis bus apkaltintas rengime ginkluoto sukilimo prieš Smetoną ir paliktas amžinam ištrėmimui Platelių dvare.

Tačiau, buvęs Lietuvos diktatorius daug del to nesigriaudentų. Nors Platelių dvaras yra dabojamas policijos, tačiau jame suvažiuoja patys didieji aristokratai, kaip matysime iš žemiau paduoto paties p. Voldemaro laiško, vienam svetimos valstybės atstovui:

"Pirmadienio vakare skaitlinga ponų ir ponių draugija su p. Korskiu grovo Choiseul'io pusbroliu priešaky norėjo įeiti į pilį. Pirmam automobiliui prisiartinus prie vartų tam tikri asmenys užkirto kelią. Nesant grovui Choiseul'iui namie p. Gorskis negalėjo gauti leidimo įeiti į pilį pasimatyti su ponia barone Holstein, mirusios panelės Choiseul širdies drauge (dame de companie), kuri dabartiniu metu prižiuri namus. Tik per dideles pastangas jam pavyko gauti leidimą pakviesti baronę išeiti į gatvę pasikalbėti. Ponia Holstein atėjo į pakvietimą, tačiau, budami apsupti, jie negalėjo pasikalbėti. Tokiu budu p. de Chaiseul ir jo saviškiai yra priversti turėti pasimatymą su giminėmis ir pažistamais gatvėje ir be to, dar priežiuroj."

Nėra to blogo, kas neišeitų į gerą. Prof. A. Voldemaras, nurs budamas ištremime, tačiau turi progos maišytis tarp baronų ir grafų. Apart to, jis gyvena gražesniam palocuje negu buvęs vokiečių kaizeris Vilhelmas II.

Garsinkitės GARSINKITĖS

DVIEJŲ ŽURNALISTŲ ATSILANKYMAS.

Neseniai į Amerika atvyko du Kauno žurnalistai: p. A. Bružas ir A. Gricius-Pivoša. Jų Tikslas esąs susipažinti su vietiniais laikraštininkais ir spaudos technika. Abudu jie skaitosi dabartinės Lietuvos valdžios rėmėjai. Del šitos tai priežasties daugelis Amerikos lietuvių kolonijų juos šaltai priima, o katalikų ir socialistų spauda jau paskelbė boikotą. Tačiau smarkiausia ataka buvo padaryta iš Kauno. Lietuvos Socialistų Sąjunga siulo, kad tuos fašizmo skleidėjus mes vytum lauk:

"Amerikos lietuviai žurnalistai, Jusų pareiga yra boikotuoti tuos talkininkus fašizmo, smaugenčius spaudos ir žodžio laisvę... ir parodyti duris tiems fašizmo agentams ir veidmainiams, kurie už kruvinus jusų brolių skatikus važiuoja pas jus..."

Gali buti tai viskas tiesa, tačiau tie du žurnalstai nėra taip galingi, kad visi turėtumem prieš juos sukilti. Amerikos lietuvių tarpe demokratija yra stipri. Ne tik tie du atstovai, bet ir ištisa kapa jų nepakeistų musų nusistatymo. Jeigu tarp atvykusių svečių ir musų negali buti nuoširdaus draugiškumo, tai bent parody dami vietoj lazdos — mandagumą, mes daugiau pasitarnausim demokratijai.

P-NO VITAIČIO TARDYMO KOMEDIJA

Ateinančio mėnesio pirmą dieną, įvyksta SLA pildomos Tarybos suvažiavimas, kuriame bus svarstoma "Tėvynės" red. S. Vitaičio paliuosavimas.

Daugeliui šis tardymas atrodo greičiau komedija, negu apginimu organizacijos vardo. Svarbiausias liudininkas prieš p. Vitaitį yra berods aptiekorus Varnis. Bet jis "Vienybej" pats pareiškė, kad: p. Vitaitis stovėjo ir nieko nedarė..." Čia turima omeny įvykusias SLA. centre peštynes.

Tąigi už šitą stovėjimą ir nieko nedarymą dabar siuloma prašalint iš "Tėvynės" redakcijos p. Vitaitį. Toks žingsnis vargiai ar butų teisingas. Jis dar daugiau suerzintų įtemptus SLA narių nervus, o pasižymėjusiam darbuotojui atimtų duonos kąsnį.

Ekonominio Krizio Problema

V. M. Čekanauskas.

Kita pusė medalio.

Pažiurėkime į kitą pusę medalio. Paklauskime savęs kiek per metus mes išleidžiam savo valdžios administracijos palaikymui, kariuomenės ir karo laivyno reikalams. Iš kur gauname milžinišką 10 bilijonų dolerių sumą, jei ne iš visų smulkių pramoninkų, ukininkų. Žodžiu, judinamo ir nejudinamo turto savininkų kišenių. Kovo 4 d. 1931 m. musų kongresas paskyrė 10 bilijonų valdžios išlaikymui. Pajamoms nesurinkome tą sumą, turi valstybės iždas arti bilijono dol. nedatekliaus — deficito. Kodel? Todel, kad krizis, ukininkai ir pramoninkai bankrutina, neišgali taksas mokėti, kad jų paskolos (morgičiai) juos spaudžia, nuošimčių nesumoka namų savininkai. Jie bankrutina ir su jais smulkus bankai, kurie paskolas davė.

Bankų asociacijos rekordas rodo, kad 1930 m. arti šeši šimtai bankų subankrutavo, nunešdami depozitorių arti du šimtus milijonų dolerių. Šiais metais jau yra subankrutinusių bankų 642, kurie nunešė depozitorių suvirš du šimtu mil. dolerių. Todel ir valdžios iždas bankrutina, nes žmonės neturi pinigų federalės valdžios, staite ir savivaldybių valdžių administracijoms palaikyti pakankamai pinigų sumokėti. Kapitalistai yra mažumoje, jie savo padotkais nepalaiko šalies administracijos. Tačiau jie turi lengvatas, muitais ir kitokiais netiesioginiais budais. Visur pinigų stoka, bet kapitalistai neturi jų kur dėti; eksportuoja į užsienį, o apsaugojimui užsieny savo kapitalą, verčia valdžią palaikyti didelį laivyną ir armiją, kad iškolektavus investmentų nuošimčius, o ta suma išlaikymui kariuomenės ir laivyno krinta ant taksų mokėtojų pačių.

Tokia šio krašto ir visų kitų kraštų systema negera ir ją reikia taisyti. Tam reikalingos reformos. Reguliavimas išdalinimui pagaminamo kapitalo ir tuo budu stabilizavimas musų abelno biznio—ekonominio gyvenimo. Kol to nebus, kriziai neišvengiami. Lai kas pagerės, bet neilgam, krizis vėl bus. Taip buvo ir bus šioj ir kitose šalyse, kol šita kapitalistiška ekonominė ir socialė systema viešpataus.

Nusiginklavimas ir kitos tarptautinės problemos.

Dabar pasaulis yra tarsi militaristiškas liogeris. Milžiniški karo laivynai, didelės kariuomenės. Ginklų gamyba pasauly 60 tautų, kainuoja virš 4 bilijonų dol. kas metai. Kokia nauda iš tų armijų ir laivynų? Jokios naudos nėra. Tą gigantišką sumą numeta kaip į balą. Kariuomenė ir karo laivynai yra tokia mašina kaip automobilis, — jokios materialės naudos neduoda, o tik jos užlaikymui visada reikia pridėti. Tautos ginkluojasi, nepasitikėjimas vienų kitoms auga, politinė ir prekybinė santikių padėtis blogėja ir tas atsiliepia ant ekonominio žmonių gyvenimo labai daug.

Dabar, kuomet viso pasaulio valdžių iždai turi didelius deficitus, kuomet ekzistuoja blogi santykiai ir net karo pavojus jaučiamas, politinė netaiki nuotaika išlaukinė ir vidujinė nerami, tai tuli politikai, pav., Anglijos Premieras MacDonald ir prez. Hooveris bando privesti tautas prie nusiginklavimo, kad tuo budu prašalinus karo pavojų, geresnius tautų politinius ir prekybinius santykius ir ekonomiškumą.

Tačiau kyla klausimas ar nusiginklavimas bus galima atsiekt? Juk per pastarus 13 metų apie nusiginklavimą kalbama, bet augimas kariuomenių, laivynų ir išlaidos ginklų gamybai didėja. Tautų Lyga tapo sudaryta tam, kad ji reguliuotų ir traktuotų tautų solidarumą, kad mažintų ginklavimąsi, kad sudarytų taikingą pasauly nuotaiką, bet ar Tautų Lyga, kaipo taikos institucija, atliko jai skirtas pareigas? Anaiptol ne. Tautų Lyga tapo pasaulinio politikos ir diplomatų slaptos diplomatijos ir intrigų įstaiga.

Nusiginklavimo reikalu buvo dvi konferencijos Washingtone ir pereitą metą trečia Londone. Kas padaryta, kiek yra atsiekta tame reikale? Nieko! Dabar rengiamąsi į Genevą sekantį vasario mėn. nusiginklavimo reikalu. Anglija, J. V. Amerika, Italija ir Rusija labai prielankiai atsineša į nusiginklavimo klausimą, bet Francija su savo talkininkėms priešinasi. Ar galima laukti šiame klausime gerų rezultatų? Reikia abejoti ir štai kodel: Juk pasirašyta "Locarno" sutartis 6 metai atgal, Briando-Kelloggo paktas 3 m. atgal traktuoja taiką, kariuomenių mažinimą, santykius tautų, bet kas su tomis sutartimis atsiekta? Kiek jos turi vertės kreivų pol.-diplomatų akyse? Nieko, arba labai mažai. Jeigu susitarta mažinti laivynus ir kariuomenes, kodel nemažinama? Politiškas hipnotizmas, generolai, admirolai ir ginklų gamintojai, laivynų statytojai ir kiti "patriotai" yra priešingi, jie turi savo rankose valdžias ir verčia jas nenusiginkluoti, nes jų interesai gali nukentėti. Bet neatsižvelgia į taksų mokėtojų bėdas, jų tuščius kišenius.

J. A. Valstijos karo reikalams (laivynui ir kariuomenei) išleidžia $707,425,000 (pensijų suma neįskaitoma). Rusija išleidžia $578,942,707; Francija —$466,960,000; Anglija (be jos kolonijų) — 465,255,000; Italija—248,946,900; Japonija—$236,861,500; Indija $211,587,622; Vokietija — $171,923,040; Ispanija $112,583,300; Chinija — $94,291,650; Lenkija — $92,073,000. Kitos valstybės išleidžia nuo vieno iki 55 milijonų dolerių karo reikalams. Viso, abelnai 60 valstybių išleidžia virš keturių bilijonų dolerių.

Tokią milžinišką pinigų sumą paima iš žmonių kišenių ir kaip į balą numeta. O tuom tarpu pasauly skaitoma apie 12 milijonų be darbo žmonių badauja, jiems reikia pašalpas duoti, bet bedarbius tik Anglijoj ir Vokietijoj valdžia subsidijuoja. Kada žmogus pažvelgi į tokias nedorybes, į tokį žmonių netikusią santvarkos ekonominę ir socialę systemą — rėdą, tai stebiesi. Kyla klausimas: kur mes einame, ką prieisime? Galimas daiktas, galutinos distrukcijos XX-to amžiaus vadinamos krikščioniškos civilizacijos. Nes tokia padėtis ilgai negalės tęstis. Katalikizmą politiška, ekonominė katastrofa privers žmones galvoti, pilvas jų sujudins jų proto celes ir kas tada? Aišku, chaosas visko pagamina, visokių politiškų katastrofingų perversmų.

Nusiginklavimas yra butinai reikalingas, nes militarizmas stovi ant kelio tautų solidaringumui, geresniams santikiams ir vienų tautų pasitikėjimui kitoms. Pavojus agre singų tendencijų privalo but panaikintas. Politinės ir ekonominės reformos, sociališka teisybė butinai reikalinga. Šie visi reikalai, šios problemos yra nunai svarbiausioms ir labiausia komplikuotos, bet jei bus nuoširdumo ir norų, jas galima išspręsti, bet jei bus pasitenkinama tik tuščių žodžių kalbomis kaip ligi šiol buvo, tai susilauksime labai kritiškos ateities.

Vokietijos ir Lietuvos Santykiai Reikėtų Gerinti.

(Musų koresp. Berlyne)

Berlyno lietuvių kolonija susirupinusi paaštrėjimu santykių su Vokietija. Lietuvos užsienių reikalų ministeris Dr. Zaunius vengia kivirčių, bet kiti aukštieji valdininkai ir kariuomenės vadai, kurie jaučiasi prieš nieką neatsakomingi, erzina vokiečius ir Klaipėdoj su jais elgiasi kaip su valstybės priešais.

Tai bloga politika. Ji nieko gero nežada Lietuvai, o tik apsunkina sucementavimą Klaipėdos su kita Lietuvos dalim. Tam tikri nesusipratimai yra neišvengtini. Vokiečiai, beabejo, įtaria mus norėjime ištautinti; kaikurie gal ir aktyviai pasipriešina lietuvių administracijai arba svajoja prisidėti prie Berlyno. Tačiau keršinti jiems už tai butų neprotinga. Santykiuose su klaipėdiečiais reikalinga ne geležinio kumščio, bet tolerencijos ir demokratiškumo.

Dabartinė Lietuvos vyriausybė vienu užsimojimu norėt viską savotiškai pakeisti Kaune ir Klaipėdoj. Kaipo pasekmės to, turime blogus ryšius su Vokietija.

Aš jau keliatą kartų esu pabriežęs, jog turime vengti ginčių su vokiečiais. Per daug priešų jau dabar, bet jeigu dar vienas prisidėtų, tuomet netik Klaipėda, bet ir visa Lietuva atsidurtų pavojuj.

Kelionė į Šveicariją.

Prie progos norėčau pažymėti, jog šią vasarą aplankiau Šeicarijos šalį ir garsiausius Alpus. Lietuviai kaž kodel kalnų nemėgsta. Pažiuri į aukštą, pamoja ranka ir vėl traukia slėnin. Bet Alpai turi nepaprastai gražių vietų ir aš nesigailiu juos pamatęs.

Šiais metais ir šveicarai nusiskundžia — blogi esą laikai. Kadangi turistų skaičius gerokai sumažėjo, tai viešbučiai pustušti ir apie 30,000 asmenų vien del šito neteko darbo.

Normaliais laikais beveik pusę turistų sudaro vokiečiai. O beto, Vokietijos valdžia ima šimtą markių už leidimą peržengti sieną. Šveicarai prašo, kad šis mokesnis butų panaikintas, bet vargiai jie to ar susilauks.

—Studiosus.

Mano Kampelis

Rašo Padnackas

PASKUTINIOMIS žiniomis pranešama, kad Lietuvos Finansų Ministerija yra nuta riusi ateinančiais metais padidinti degtinės monopolio parduotuvių skaičių visoj Lietuvoj. Degtinės monopolis yra vienas didžiųjų Lietuvos valdžios pajamų šaltinis, atnešąs jai milijonus litų pelno kas metai. Atsiminę, kad šiais metais Amerikos valdžia turė jo milžinišką biudžeto nedateklių ir žinodami, kad prohibicija daug prisidėjo prie mokesčių įplaukų sumažėjimo, galime pasakyti, kad ji gali iš mažos Lietuvos šį tą pasimokyti. Žmonės, kaip ma tome, geria su prohibicijos įstatymu ir be jo. Dabar visi jų praleisti pinigai eina į raketyrių ir visuomenės atmatų kišenes, kurie tapo galingi, ardo ir stato pavojun visų žmonių gyvenimą. Jų dabar turime kiekviename Amerikos mieste be išimties išauklėtas visokių gengsterių gaujas, kurios siaučia nekliudomos, ir lieja ramių piliečių kraują.

ŠTAI, neseniai visi laikraščia su didžiausiu pasipiktinimu rašė apie New Yorke įvykusį tų gengsterių susirėmimą, kuriame žuvo du nekalti gatvėje bežaidžią kudikiai. Jų mirtis galime drąsiai kredi tuoti to nelaimingo įstatymo šulams. Tai tik yra vienas pa vyzdys. Kiekvieną dieną atvertę laikraštį, galime rasti panašų įvykį, jei ne New Yor ke, tai tuo atžvilgiu pagarsėjusioj Chicagoj, kur viešpatauja jų vadas garsusis visuomenės parazitas Al Capone, kuris yra tiek įsigalėjęs, kad nei federalė valdžia, nekalbant apie vietinę policiją ir valstijos teismus, negali jo nu teisti, nors kiekvienam aiškiausiai yra žinomi visi jo kru vini žingsniai.

ĮVEDUS prohibiciją Lietuvoje, ten irgi butų toks pat dalykų stovis. Valdžiai, kuri visų pirma nustotų jai svarbų įplaukų šaltinį, turėtų kovoti su tais pačiais negeistinais visuomenei elementais; vietoj įplaukų ji tik apsunkintų savo pečius visokių prohibicijos agentų ir šnipų našta. Be to, žmonės, vietoj geros, tikros degtinės gertų ir mokėtų milžiniškas sumas pinigų tiems elementams už purvus, už jų sveikatai kenksmingiausius nuodus. Amerikoje žmonės negalėdami gauti nieko geresnio ir neturėdami lėšų pakenčiamam alkoholiui nupirkti, geria medinį, medikuo tą, komercijinį alkoholį. Kokie to rezultatai, kiekvienam labai gerai yra žinomi.

ESANT tokiam dalykų stoviui ir "kilniam eksperimentui" atnešus tokias pasekmes, argi nebutų pravartu Amerikos valdžiai pasimokyti iš mažos Lietuvos ir kitų tautų, kurios turi valstybinius alkoholio monopolius ir kurios gautus iš jo pinigus leidžia visuomenės naudai, jaunimui mokinti, naujas mokyklas statyti, tobulinti šalį ir sumažinti piliečiams mokesčių naštą? Ar neapsimokėtų ir Amerikai, esant tokiam blogam ekonominiam padėjimui, turint nuostolius biudžete, nors mokesčių naštą beveik pasiekusi kraštutinumo ir leidžiant dešimtimis milijonų dolerių tam nelemtam įstatymo palaikymui, ar neapsimokėtų ir ar ne laikas butų tą prohibicijos įstatymą atmesti ir įsteigti alkoholio monopolį, atimti iš raketyrių rankų jų svarbiausį ir pelningiausį, su kuriuo jie kariauja, atimti iš jų vienintelį jų jėgos šaltinį — milijonus dolerių, kuriuos jiems sumoka žmonės už nuodus, už purvus, ir kuriuos gerdami jie patys kasa sau kapus? Valdžia tuomet gautų iš monopolio šimtus milijonų pelno, pelno, kuris galėtų tiek naudos visai tautai atnešti, kuris galėtų bent kiek palengvinti gyventojus slegiančią mokesčių naštą. Ar neverta apie tai pagalvoti?

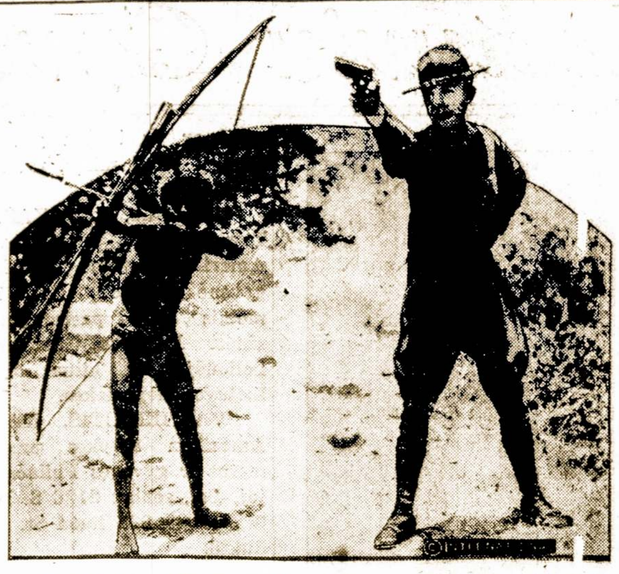

Karininkas CH H. Cobb, vienas Amerikos kareivių Filipinų Salose, mėgina savo šaudymo gabumus su vienu saloje gyvenančiu negritu. Prmas su naujovišku revolveriu, kitos su primityvišku lan ku ir vilyčia. Nesunku nuspėti, kuris iš jų pasirodys ger esnis.

Amerikos Jaunolio Įspudžiai Lietuvoj

V. M. Čekanauskas.

Mano pasikalbėjimas su SLA. ekskursijos vadu p. Juozu Januškevičiu Jr.

Rugp. 15 d. ryte sugryžo į Hartfordą SLA. ekskursijos į Lietuvą vadas p. Juozas Januškevičius, SLA. iždo-globėjas, sveikas ir su nauja energija, gerais įspudžiais ir apie 18 svarų daugiau sunkumo. Jo veidas gerokai parudęs nuo saulės ir Atlantiko oro, žodžiu, fiziškai žymiai stipresnis ir geriausiam upe. Tą pat dieną nuvykau pas pp. Januškevičius pasimatyti su Juozu Jr., nes buvau girdėjęs, kad jis keliaudamas po Lietuvą, lankydamas jos kraštus buvo nuvykęs ir į Dzukiją kur aplankė ir mano seną tėviškę.

Atvykus į West Hartfordą pas pp.Januškevičius jau radau burį susirinkusių Juozo draugų ir giminių su kuriais jis dalinosi savo įgytais įspudžiasi. Pasisveikinęs su p. Januškevičium, tuojau pamačiau jame ne tik gerą upą bet ir keletą naujų ypatybių. Pavyzdžiui, jo kalboje į trumpą laiką, apie poros mėnesių buvimą Lietuvoje, amerikoniškas akcentas lietuviškoj jo kalboj dingęs, gražiau ir taisyklingiau lietuviškai kalba. Nors p. Januškevičius Jr. ir nebuvęs Lietuvoje bene vienas iš Amerikos gimusių augusių geriausia lietuviškai kalbėjo, tačiau jo kalba dar žymiai pasitaisė po apsilankymo Lietuvoje.

Kelionė Lietuvon

Pasilikus mudviems nuošaliai jo draugų ir svečių, pradėjau klausinėti apie Juozo įspudžius kelionėje ir Lietuvoje — klausiu jo— kaip patiko kelionė ir Lietuva? Juozas entuziastiškai pradėjo man pasakoti. Visi ekskursantai turėjo labai malonią kelionę. Ypač man labai buvo malonu kaipo pirmą kartą kaipo individui ir kartu ekskursijos vadui keliauti į mano tėvų gimtinį kraštą — kraštą apie kurį esu labai daug girdėjęs lietuvių dainose ir pasakose. Tas viskas mane labai domino visoje kelionėje ir kadangi mano mintyje Lietuva nuolatos buvo, tad ir kelionė man atrodė trumpa.

Pagaliau pasiekėme Klaipėdos kraštą. Pasidarė labai malonu Klaipėdą išvydus — sako jis — paprastai kiti portai Europoj yra kitokios išžiuros, pliki, moderniška jų struktura pakeitė jų naturališką išvaizdą, nei medžiu nei tiek gražaus vaizdo gamtos atzvilgiu nesimato. Kas kita su Klaipėda, jos uostas turi skirtingą gamtišką išvaizdą, medžiai porto šalimis ir miesto linkui. Nors pats portas yra nemoderniškas, vienok gražus.

Laivui sustojus pribuvo uosto inspektoriai. Čia jie patikrino visų pasportus, pasveikino mus atvykus, sutiko mus Šiaulių, L. V. liaudininkų delegacijos ir spaudos atstovai. Šaulius atstovovo p. Bruvilaitis taipgi p. Jonas Vanagaitis Pirm. Klaipėdos krašto rinktinės Piliečių sąjungos, p-lė Butaitė L. Šaulių S-gos ir p. Jonas Makauskis nuo L. V. Liuadininkų S-gos, buvęs Lietuvos Steig. Seimo Sekretorius ir daugelis kitų. Įspudis buvo jaukus ir labai malonus. Gerb. p. Peleckis, žurnalistas "Naujo Žodžio", "Dienos" ir kitų spaudos organų leidėjas sveikino mus ir po trumpų ceremonijų uoste, Šaulių buvome pakviesti į Viktorijos viešbutį pietams. Čia gausiai mus vaišino valgiais ir Lietuvos alučiu, valstybine ir kitokiais gėrimais. Pasakyta visa eilė kalbų.

Klaipėdos miestas

Po pietų išėjome pamatyti Klaipėdos miestą, nors jau vakaras artinosi, bet šiek tiek pavyko apžiurėti. Gražus miestelis, pramonė rodos jame eina gyvu tempu, yra gražių krautuvių bet didžiumoje vokiečiai arba suvokietėję jų savininkai. Norėjom aplankyti Klaipėdoje žuvusių kareivių kapus ir uždėti vainiką, bet buvo vėlus laikas ir nebuvo išanksto prisirengta tokiai ceremonijai. Lydimi Šaulių ir kitų organizacijų bei spaudos atstovų į geležinkelio stotį, apie 9-ta val. vakare išvykom į Kauną.

Per naktį traukiniu dudėjome į laikinąją sostinę. Man teko kartu keliauti su pp. Jonu Makauskiu ir Peleckiu, daug kalbų ir vis apie Lietuvą, tai vėl apie Ameriką. Traukinis nebėga taip greitai kaip musų amerikoniški, bet antroj klesoj keliavom ir patogumus turėjom. Traukiniuose tvarka pavizdinga.

Štai ir Kaunas

Ryte, apie aštuntą atvykom į Kauną, Lietuvos sostinę. Čia vėl geležinkelio stoty, mus sutiko Lietuvos Šauliai, susipažinom. Burys musų amerikiečių Šaulių vedini nuėjo į bufetą. p. Bukšnaitis Cunard laivų kompanijos atstovas čia jaučiasi it Amerikos metropoly — New Yorke, čia jam viskas žinoma, jo čia daugelis pažįstamų. Po trumpų ceremonijų pradėjom pusryčius kuriuos tie musų garbingi Šauliai mums parupino. Negalėjau atsigėrėti ir atsistebėti musų Šaulių svetingumu ir pavyzdingumu.

Po pusryčių nuvykau į Lietuvos viešbutį ir apsistojau trumpam laikui Kaune. Po poros valandų ar kiek daugiau atėjo studentai varpiečiai. Išėjau su jais pasivaikščioti — pamatyti Kauną ir įdomesnes vietas. Vakare Varpo draugijos studentai surengė mums pietus ir kartu atvykusiam iš Vilniaus jaunimui moksleiviams. Pietus buvo varpiečių-liaudininkų name. Puikiai čia buvome priimti, nuoširdus prlėmimas ir susitikimas su garbingais Lietuvos sostinės žmonėmis, "L. Ž." redak. p. Kardeliu ir kitais. Čia teko susitikti naujų pažinčių moksleivių ir jaunimo tarpe. Laike bankieto buvo kalbų ir visokių pareiškimų, upas geras, kalbos jausmingos intuziastiškos. Kalbėjau ir aš, Cunard Laivų Kom. atst. p. Bukšnaitis ir Dr. Margeris iš amerikiečių, Vilniaus ir Kauno studentų atstovai, Dr. K. Grinius, buvęs Lietuvos Prezidentas, Jonas Makauskis ir kiti. O kaip atrodo senelis Dr. Grinius — paklausiau jo — o labai gerai — sako p. Januškevičius. Puikus ir visoje Lietuvoje labai mėgiamas, aukštoje pagarboje laikomas žmogus, džiaugiausi gavęs progą ir garbę su juo susipažinti.

Kokias įstaigas aplankei— klausiu. Sekančią dieną kartu gerb. p. Jonu Makauskiu aplankiau Čiurlionies Galeriją ir galiu pasakyti, kad tokią dailės vietą nebuvau pirmiau matęs. Čiurlionies Galerija nepaprastai turtinga savo dailės turtu. Vėliau aplankiau Karo Muziejų, Laisvės paminklą ir prie jo veliavos nuleidimo ceremonijas. Tas prietikis paliko manyje nepamirštiną įspudį. Griežiant orkestrui, išmaršavo už laisvę kovoję kariai-garbės sargyba. Čia aukuras kuriame dega lietuvių tautos amžina tėvynės meilės ugnelė. Bendras sodas prie karo Muziejaus gražus. Kas vakarą įvyksta tokios pat ceremonijos Vėliavos nuleidimui, visuomet žmonių minia, tarsi atlaidams susirenka. Taipgi turiu pasakyti, kad Kaunas yra šaunus miestas. Kulturiškos tautinės įstaigos, Gamtos muziejus, žodžiu, viskas man labai buvo naujenybe ir paliko gražius įspudžius.

(bus daugiau)

Gerbiami SLA. Nariai; Turėkime Kantrybės.

Spaudoje jau pasirodė žinutė apie Conn. valstijos S. L. A. veikėjų nuomonė del kandidatų į busimą Pildomą Tarybą.

Dabar, buvusio susirinkimo komisija gauna daug nuo S. L. A. narių — veikėjų išsireiškimų. Komisija yra tuomi labai patenkinta, kad SLA. nariai gyvai rupinasi organizacijos gerove.

Bet vienas dalykas reikia pareikšti SLA. nariams Conn. valstijoj. Gerbiami SLA. nariai — veikėjai, neturėkite sau už blogą, kad visi nebuvo te šaukti rugpiučio 2 d. į susirinkimą. Mano nuomonė buvo ir yra, 2 d. rugpiučio susirinkimas padarė tik pradžią to darbo. Numatoma, kad ne poilgam bus šaukiamas daug platesnis SLA. narių—veikėjų suvažiavimas. Kaip greitai komisija pasitars su Mass. ir New Yorko valstijoms, taip greitai įvyks susirinkimas.

Turiu visiems pranešti, kad mes nieko slaptai neveiksim ir murzinos politikos į šį veikimą neįsileisim. Nuo nekurių SLA. narių gauname visokių informacijų. Tas visas informacijas, nepasant, kokios jos nebutų, bus padėtos į šalį iki įvyks kitas susirinkimas.

Kitame susirinkime gal dalyviai išsirinks kitus į komisiją.

Connectiout valstijos, visų kolonijų SLA. nariai-vekėjai nebuvo šaukami į susirinkimą 2 d. rugpiučio delto, kad nepadarius bereikalingų iškaščių nariams.

A. Birieta,
Liglaikinis kom. sekr.

Garsinkitės "SANDAROJE" . . .

NEPAPRASTA MEILĖ

Darbininkas Harry Shiudler, gerai žinomas Anglijoj; kreipėsi į teismą, kad apsaugotų jį nuo moteriškos meilės, kurią savotišku budu reiškė Mrs. Brown.

Mrs. Brown visur sekiodavo vargšą dailininką. Į jo pašto dežutė ji įmesdavo visokių dalykų: akmenų, arbatos, perdaužtų kiaušinių, lemonų, miltų ir t t. Darbininko duris ištepdavo sviestu ir prirašydavo visokių raidžių, bet vis vien vyro širdies nepatraukė.

Teisėjas išklausęs abiejų pusių perspėjo Mrs. Brown liautis, nes kitaip atsidurs kalėjime.

KATALIKŲ FEDERACIJOS SEKRETORIUS "BROKE"

Garsioji katalikų federacija pergyvena dvasinį ir medžiaginį krizį. Jos sekretorius p. Krušinskas, pasak "Garso" prašė susivienijimo, kad apmokėtų jo pomirtinės duok les, sumoje $10.00.

Kadangi visi katalikų pinigai nueina į Romą, tai pagal teisybės popiežius turėtų rupintis visų savo garbintojų pomirtinėm.

Varšuva. Lenkijos ministeris S. Patek, įteikė Rusijos valdžiai notą, kurioje Lenkijos valdžia pageidaujanti nepuolimo sutarties su Sovietais.

Numažintos į Abi Puses Kainos
ĮKAUNĄ IR ATGAL
PER HAMBURGĄ
$173.50 Trečia Klase
U. S. Karo Mokesčiai Atskirai.
Viršminėta kaina dabar galėje ant visų musų laivų.
Del informacijų kreipkitės į lokalius mus agentus
HAMBURG-AMERICAN LINE
177 No. Michigan Ave., Chicago, Ill.

Sandaros Spaustuve
Atlieka

Visokius Spaudos Darbus
Greitai, Tinkamai ir Pigiai

Spausdiname įvairias biznieriams blankas, business cards, atskaitas, bilas, Letterheads ir kitus.

Draugijoms: konstitucijas, įstojimų blankas, plakatus, "Show Cards", atvirutes ir t. t.

Didžiausius pagarsinimus, knygutes, programus, pranešimus bei pakvietimus (invitation cards) ir kitus spausdinius.

Ypatingą domę kreipiame į užsakymus iš kitų kolonijų.

Taigi Visais Spaudos Reikalais Kreipkitės į Sandarą, o Užtikrinam, Kad Gausite Gerą Patarnavimą.

SANDARA
3236 South Halsted Street, Chicago, Ill.
Telephone Calumet 3277

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

NEW HAVEN, CONN.

Rugp. 16 d. Indian Grove Parke įvyko ALT. Sandaros 2-ro Apskričio metinis išvažiavimas-piknikas.

Diena buvo giedra, saulutės spinduliai skverbėsi pro žalius medžių lapus, kurie silpnučio vėjalio pučiami lėtai sau ore siubavo.

Svečių buvo neperdaugiausia, vienok visi buvo linksmi. Visi gėrėjosi gamtos patogumu ir spausdami svetys svečio dešinę, žingeidžiai klausė vienas kito, kas gero girdėti; kaip sveikata, kaip kiti šeimos reikalai, kaip darbai pas jumis ir taip toliaus. Tai senųjų troškimai sužinoti kaip jo bei jos senesnių laikų draugai bei pažįstami šiuom laik jaučiasi. Tuom pačių laiku jaunimas, ten ant kalnelio, kur gera orchestra, po vadovyste p. Pilvelio, jaunuolio, New Haveno SLA. jaunuolių kuopos nario grojo linksmas jaunimo sielai daineles, linksmai šoko, trypė, linksminosi. Jų maloni jaunystės išvaizda visus džiugino, kuomet ta mus visų močiutė — saulutė savo spinduliais, pro tankias medžių šakeles žėrėjo į tą jį gražųjį musų jaunimą, kuris linksmai savo jaunystės valandomis gėrisi.

Apie šeštą valandą vakare visi svečiai buvo pakviesti ant nedidelio kalnelio tarpe trijų žalių obelių ir čia buvo išpildytas taip sakant programas, kuris buvo plačiai garsinamas.

Pirma dalis programo buvo pritaikyta jaunimui, tai buvo sporto dalis. Čia subėgo ir musų jaunimas kaipo sportininkai, ir visi rengėsi prie programo. Supančiuotomis kojomis lenktynės, kuriose dalyvavo kelios poros. Šiame punkte atsižymėjo p-lė Ona Bakuniutė, SLA. 320 jaunuolių kuopos rašt. ir p-lė Albina Stanislovaitė, vice-pirmininkė.

Iš vyrų trijų kojų lenktynėse laimėjo Algirdas Alksninis ir A. Šilkas — abu New Haveno jaunuoliai. Maišuose lenktynėse p-lė Albina Stanislovaitė visus nugalėjo. Iš vyrų maišuose lenktynes laimėjo p. Gaisūnas. Baliunų putime, merginos, p-lė Ona Bakuniutė praputė visus. Baliunų putime dalyvavo ir jauni berniukai — laimėtoju buvo A. Krugeris, iš Waterbury, Conn. Grušių valgyme (valgė po du vieną grušią — vaikinas ir mergina), laimėjo p. Pilvelis su p-le, kurios nespėjau sužinoti pavardės. Mat abiejų buta "išalkusių", todel su valgyt dviems vieną grušią daug laiko neėmė.

Taigi Bridgeportas laimėjo tris punktus, New Havenas du punktu ir Waterburis vieną. Laimėtojams sporte duota visiems po gražią dėžę saldainių. Šiuom sporto programu visi buvo patenkinti: seni ir jauni, ypatingai Bridgeportas, kurių ten buvo daugiausia ir jų jaunimas laimėjo.

Užbaigus sporto programą, prasidėjo prakalbos. Jaunimas nuėjo sau pasišokti, o mes senesni klausėmės prakalbų. Svetys iš Kauno, "Musų Rytojaus" redaktorius p. Bružas pasakė trumpą prakalbą apie Lietuvos ir Amerikos lietuvių kulturinius santykius. Prakalba buvo trumpa, bet aiški. Po tam kalbėjo M. Vokietaitis, apskričio vice pirm. Programo vedėju buvo B. Vedeikis, apskričio pirm.

Programui pasibaigus, svečiai nuėjo sau pasilinksminti, jaunimas gi pasišokti. Saulutė skubiai leidosi žemyn, pradėjo temti; svečiai skyrstėsi namo linksmi ir patenkinti visais dienos įvykiais, spausdami vieni kitiems dešinęs ir ačiuodami už svetingumą, leidosi namų link. Viskas užsibaigė apie devintą valandą vakare.

—R. S. V. P.

RACINE, WIS.

SLA. 100 kuopos veikimas.

Rugpiučio 2 d., buvo susirinkimas Union Hall, kuriame tapo nutarta priimti naujus narius į SLA. 100 kuopą už pusę įstojimo, iki pabaigai šių metų. Daug norinčiųjų ras tusi, jei ne toj nelemta bedarbė. Bet yra maža dalis, kurie nedirba; didžiuma darbuojas šiek tiek ir del tų lietuvių ta proga geriausia tapti šios milijoninės organizacijos nariais.

Tautiečiai naudokitės ta proga. Matom, kad savitarpos pašelpinės draugijos tirpsta, nyksta kaip ledas prieš saulę vasaros karščiui užėjus. Rašykitės kol dar visai neesate susenę. Vėliau gali buti pervėlu.

Sandariečių didžiulis piknikas

Sandaros skaitytojai jau žino iš pranešimų, jog yra ruošiama naktinis ir dieninis piknikas, rugpiučio 29 ir 30 dienomis, Riverview Parke, prie Highway 15 kelio, atstu nuo Racine į šiaurę lygiai ket virtoj mylioj vakarų link. Prašau visus sandariečius ir pritarėjus ruoštis pirm laiko, kad butų galima atvažiuoti į svečius. Kas bus, kokia sudėtis programo, jau matote paskelbimuose.

—M. Kasparaitis.

DETROIT, MICH.

Draugijinis judėjimas

Sunkus laikai Detroito lietuvių draugijų judėjimą visai pakirto; visi užmanymai, parengimai didelėj didžiumoj esti be pasekmių ir tankiai su dideliais nuostoliais. Piknikus kas nerengia, visi apytušti. Dar piknikų rengimą šimet apsunkino ir karšta vasara. Mat karštose dienose žmonės bėga kur nors prie vandenio, kad atvėsus. Maždaug tų pačių priežaščių spaudžiami mes detroitiečiai jau galima sakyti, paleidome musų didžiausią tvirtovę — svetainę iš savo rankų. Tai be galo skaudus smugis Detroito lietuviams. Su netekimu svetainės, žuna ir apie $70,000. vietos lietuvių pinigų, o svarbiausia, tai kad tuomi pakertama lietuvių pasitikėjimas. Ir ateityje jei jau tektų vietos lietuvius kviesti prisidėti prie bendro darbo, sunku butų prie jų prieiti. Priežaščių svetainės netekimo galima surasti daug, bet didžiausios yra šios: pirma ir didžiausia, tai kad žmonės, kurie vadovavo svetainės bendrovei jos statymo laiku, neturėjo praktiško apgalvojimo. namas buvo pastatytas brangus, bet finansinę naudą nešė mažą. Antrą, šią svetainę išlaikyti galėjo tik visi lietuviai jungtomis spėkomis. Bet to nebuvo. Iš trijų parapijų, tik vienas kunigas Bareišis širdingai svetainę rėmė. Kiti du visai boikotavo ir prie tokių aplinkybių netekome svetainės.

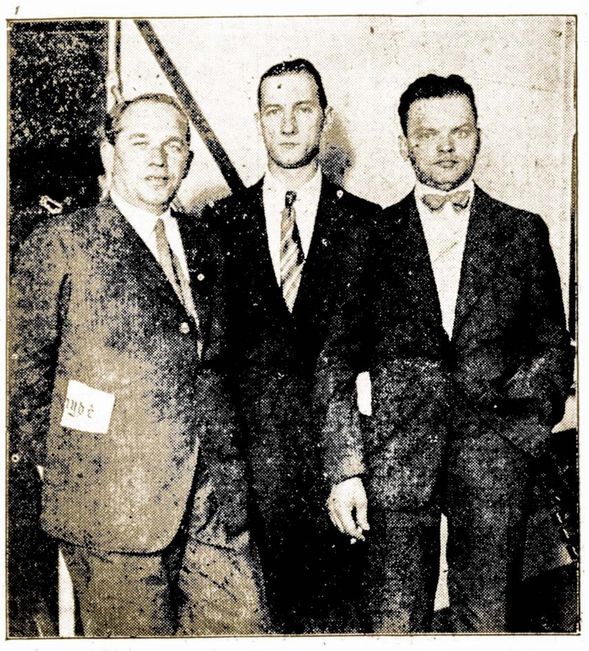

Lietuvos žurnalis atstovai iš Lietuvos, vizituoja Jungtines Amerikos Valstijas ir lietuvius žurnalistus. Kairėje Lietuvos Žurnalistų Sąjungos valdybos vice-pirmininkas Antanas Bružas "Musų Rytojaus" redaktorius. Dešinėje Lietuvos žurnalistų Sąjungos valdybos narys, žinomas felijetonistas rašytojas Aug. Gricius-Pivoša.

Vidury "V." antrasis redaktorius Jonas Kružintaitis, pirmas sutikęs svečius Švedų Amerikos Linijos motorlaivy "Gribsholm" dar tolokai nuo New Yorko uosto.

Meškos patarnavimas.

Pereitą rudenį atšaukus Detroito miesto majorą kukluksą Baule ir išrinkus liberalą majoru F. Murphy, tapo miesto lėšomis įsteigti namai del pavienių bedarbių, kurių buvo apsigyvenę virš 8,000. Kožnas turėjo švarią lovą, gaudavo valgyai, buvo įtaisyta radio ir krutami paveikslai. Bolševikai pamatę tokias "mases", sumobilizavo armiją girtų, tulus apgyvendino tuose taip vadinamuose "hateliuose" kaipo bedarbius, o pastarieji nuo ryto ligi vakaro pradėjo "spyčius" sakyti ir Rusiją garbinti, ir ant galo net pradėjo demonstracijas rengti, plakatas kas dieną dalinti, raginančius nuversti valdžią ir patį majorą Murphy. Nors majoras nekreipė į tai domės, bet miesto taryba po didelio "faito" su majoru nutarė tuos "hotelius" uždaryti, kaipo rusiško bolševizmo propogandos lizdus.

Tai matote, kaip bolševikai pasitarnavo darbininkams. Teko su vienu tų "hotelių" gyventojum kalbėti ir aš užklausiau, ką jiem dabar tie agitatoriai pataria daryti. Jis sako, kad nė vieno nebesimato tų gyvačių, apgavikų.

Serga J. Kirvelis.

Apsirgo Jonas Kirvelis, senas tautininkas, sandarietis, 29 kp. organizatorius ir visą laiką esąs jos nariu. Dr. J. Jonikaitis išegzaminavęs surado, kad pas J. Kirvelį yra apsireiškus džiova ir tokiu budu Dr. J. Jonikaitis savo pastangoms p. Kirvelį patalpino į miesto ligoninę, kuri randasi 5137 Second Blvd. Sandariečiai, turėdami laiko aplankykite. Aš iš savo pusės linkiu Jonui kuogreičiausiai pasveikti ir stoti prie lietuvystės arklo.

—Korespondentas.

Garsinkitės "SANDAROJE"

BROOKLYN, N. Y.

Pasiulyti kandidatai.

Iš pilnai patikėtinų šaltinių sužinota, kad viduryj šio mėnesio didžiojo New Yorko vei kėjai-tautinnkai, turėjo SLA. nominacijų reikalu konferenciją.

Konferencijoje buvo kalbama vien apie SLA. kandidatus į Centro valdybą. Nutarta beveik vienbalsiai remti sekančius veikėjus:

Prezidentas, J. Bačiunas, iš Sodus, Mich.

Vice-prezidentas, M. Voketaitis, iš New Haven, Conn.

Sekr. P. Jurgeliutė,

Iždininkas, J. Tareila, Waterbury, Conn.

Daktaras-kvotėjas, Dr. Pus kunigis, iš Worcester, Mass.

Iždo-globėjai: St. Mockus, So. Boston, Mass., J. Ambraziejus, Brooklyn, N. Y. P. Pivarunas, Pittsburh, Pa.

Tai tokios žinios musų padangėje.

—Korespondentas.

PAIEŠKOJIMAS.

VALAITIS - WALITUS, PETRAS, iki 1924 m. gyvenęs 564 Texas St. tarpe 20 ir 22 gatvių, San Francisco, Cal., kilęs iš Viltrakių km., Šakių apskr.

MAKUŠKA, JUOZAS, Antano sūnus, kilęs iš Skernių kaimo, Južintų valšč., Rokiškio apskr., Amerikon atvykęs 1913 m. ir gyvenęs School Sa. Hudson, Pa.

LUKSEVIČIUS - LUKASEWICZ, JUOZAS, eks-kareivis gyvenęs McAdoo, Tamaqua, Schuylkill Haven, Philadelphia ir kituose Pensilvanijos miestuose, — yra dingęs be žinios. Jeigu jis yra gyvas — gali atnaujinti prašymą del "disability compensation"; jeigu miręs — motina gali prašyti atatinkamos pašalpos. Motina Teklė Lukševičienė gyvena Lietuvoje ir yra labai susirupinus sunaus likimu (10-1177).

KAZOKAITIS, BALTRUS, atvykęs Amerikon 1913 m. pas B. Majauską į Elizabeth, N. J. ir ten (228 First St.) ilgai gyvenęs. Prašoma pranešti ar jis tebėra gyvas ir adresą, o jei miręs, tai kada ir kur.

GLAMBA, JUOZAS, iš Tarpučių km., Veiverių valš., Amerikon atvykęs prieš karą, gyveno Scranton, Pa., 1920 metais buvo pasirengęs važiuoti Lietuvon, bet ar tai kelionėje ar kitur dingęs, Lietuvos nepasiekęs.

VAITIEKAITIS, KAZYS, Amerikon atvykęs prieš 38 metus ir gyvenęs Philadelphijoj, Pa., seniau 2126 S. Front St., vėliau 331 Reed St. Ieško duktė.

JASIUNAS, JONAS, kilęs iš Sauginų km., Papilės valš., Biržų apskr., iki 1915 m. gyvenęs Lincoln, Nebraska, Box 164. Ieško brolis Romaldas.

SKUNSMONAS, JURGIS, Amerikon atvykęs 1906 m., 1909 m. gyvenęs Robinson, Utah, 1911 m. gyvenęs Frontier, Wyoming, pasivadinęs Geo Sonsmen ir sakoma 1923 m. buvęs Philadelphia Pa. ir Amsterdam, N. Y.

BUDRIKAS, FELIXAS, 1917 m. gyvenęs 20 Warren St., Cambridge, Mass., gi 1918 m. dirbęs Randall Fachney Co., Bostone, ir pasišalinęs iš ten nesuteikęs adreso, kariuomenėje netarnavęs.

GRAJAUSKAI, VINCAS, KAZYS, JURGIS-JUOZAS ir PRANAS, kilę iš Telšių apsk. Jurgis 1921 m. gyvenęs 1902 Jackson St., Scranton, Pa. Ieško motina.

KACAS-COHEN, ZALMANAS, prieš karą gyvenęs pas svainį LOUIS COHEN 439 Greenwich St. ir 1122 South St., Philadelphia, Pa.

BUTKEVIČIUS, BRONIUS, prieš karą gyvenęs Worcester, Mass., karo metu neva buvęs kariuomenėje. Nėra žinių nuo karo pradžios (10-1186).

IEŠKOMIEJI arba apie juos ką nors žinantieji malonėkite atsiliepti į

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
15 Park Row,
New York, N. Y.
LIETUVOS GENERALINIS KONSULATAS

Baisus Nuotikis Su Nelauktu Galu.

Traukiny iš Hellentalio į Freiburgą, Vokietijoj, neseniai kilo panika.

Sekmadieninis traukinys buvo perpildytas grįžtančių ekskursantų. Vienas keleivių netikėtai pažiurėjo po vagono suolu ir pamatė... dvi aukščiau kelių nupiautos moteriškos kojas. Šviesios šilkinės kojinės buvo persunktos krauju. Kai traukinys atėjo į Hiršprungo stotį, tas keleivis išlipo iš vagono ir pranešė vienam geležinkeliečiui apie savo radinį.

Tarnautojas nekeldamas triukšmo, atsisėdo tame vagone ir nenuleido akių nuo suolo, po kuriuo gulėjo baisiosios nupiautosios kojos. Ant suolo sėdėjo porelė — jaunas vyrukas ir panelė, laikęsi už rankų, įsimylėjusiai žiurėję į viens kitam į akis ir neatkreipę dėmesio į tai, kad ant jų drabužių, ant baltos mergaitės suknelės ir ant pilko jos bendrakeleivio kostiumo, buvo įtariami kraujo lašai...

Atvykus traukiniui į Freiburgą, porelė nesujudinus nė iš vietos, praleido publiką išlipti iš vagono. Jaunasis vyrukas, manydamas, kad jo jau niekas nebestebi, pasilenkė ir ištraukė iš po suolo nupiautąsias kojas ir paslėpė jas po paltu, bet tuo laiku į vagoną įlipo policininkas, iššauktas telefonu, ir pareikalavo jaunąją porelę jį sekti.

Tarnybiniame kambary paaiškėjo, kad "nupiautosios kojos" — pora kojinių, pripiltų mėlynių.

Jaunoji mergaitė, mat, norėjusi parvežti savo motinai iš ekskursijos lauktuvių. Neturėdama kur uogų supilti, ji nusiavusi kojines į jas supylusi uogas.

Stipruoliai Trumpiau Gyvena Už Kitus.

Vaikas, kuris turi milžino spėką.

Berlyne yra rodomas dešimties metų vaikas, kuris atlieka stebuklus. Savo rankomis jis pertraukia retežius ir sulanksto geležis; ant krutinės gi atlaiko sunkų krovinį.

Daktarai specialistai apžiurėjo tą vaiką ir rado, jog jo liaukos ("gands") nenormaliai veikia ir augina raumenis.

Šitie Samsonai ar Herkulesai turi savo silpnų ypatybių —jie trumpiau gyvena už kitus. Pagarsėjęs Rusijos žydas S. Breibart stebino visus savo spėka, bet jis mirė gana jaunas. Anglų milžinas Thomas Topham irgi nelaiku mirė 1749 m.

Geriau turėti paprastą jėgą, negu nenormalų išsivystimą, kuris greit nuneša į kapus.

Garsinkitės "SANDAROJE"

Atpigo Laivakortes

Tuojaus kreipkitės ir važiuokite per Sandaros Laivakorčių

AGENTURĄ

Šiuose bedarbės laikuose visiems lietuviams kurie tik važiuos per Sandaros Agenturą parduosime laivokartes į Lietuvą ir iš Lietuvos šia kaina:

Iš New Yorko į Kauną ir iš Kauno į New Yorką (round-trip) ant didžiųjų laivų (Europa, Bremen ir kt.) $177.00

Ant visų kitų laivų iš New Yorko į Klaipėdą ir iš Klaipėdos į New Yorką $150.00

Prie šių sumų dar reikia pridėti karo taksų $5.00 ir Lietuvos piliečiams pagalvinių taksų $8.00

Šis nupiginimas tęsis nuo kovo 2 d. iki Balandžio 30 d. ir nuo Rugpiučio 1 d. iki Spalių 15 d. šių metų.

Taigi visi kurie rengiatės važiuoti tuoj kreipkitės į Sandaros Agenturą, čia gausite visus reikalingus patarimus, patarnavimus ir geriausią kelionę į Lietuvą ir iš Lieutvos. Išpirktos laivakortės yra geros ant dviejų metų.

Visiems norintiems važiuoti parupiname pasus, vizas, sugrįžimui dokumentus ir kitus reikalingus raštus. Toliau nuo Chicagos gyvenantiems visus patarimus suteikiame laiškais.

Kreipkitės šiuo adresu:

Sandaros Steamship Agency
3236 S. Halsted St. Chicago, Ill.

K. ŠIDLAUSKO
APTIEKA
Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų.
Reikale kreipkitės:
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Lietuviškų Čeverykų Krautuvė
90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vincas Česna, dabar parduoda visą tavorą storiai. Nori išparduoti viską kuogreičiausia. Prieinamos kainos.

BRONIS KONTRIM
Lietuviškas Constable, Real Estate, Insurance Broker ir Justice of the peace.
120 Marine Road, So. Boston, Mass
Tel. So. Boston 2483 — W.

Tel. Park 2240-4274-4887
PETER BROTHERS
COAL, WOOD & COKE
Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET
WORCESTER, MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
SUTEIKIA GERIAUSĮ PASKUTINĮ PATARNAVIMĄ
Už pilną pagrabą galima apsieiti su $80 ir augščiau už didelius. O už vaikus nuo $20 ir augščiau. Patarnauja gražiai ir pigiai.
OFISO IR GYVENIMO ANTRASAS:
250 Broadway So. Boston, Mass.
Telephone So. Boston 4486

CHICAGOJE

Lieudies Namo Kupišky Reikalu.

Kupiškėno Žodis.

Pereitų metų pabaigoje užgirdome nepaprastas naujienas, kurios labai nudžiugino mus: Chicagoje įsikurė Kupiškėnų Kliubas ir nutarė įsteigti Liaudies Namą Kupišky. Šis aidas žaibo greitumu apibėgo Kupiškėnus.

Labai daug musų broliai amerikiečiai rupinas musų reikalais; daug jau dovanų atplaukė per juras, bet tokių puikių gauti nei nesapnavom. Reikia stebėtis Amerikos lietuvių tokiu stiprumu tėvynės meile ir kulturos reikalų supratimu! Matyt, amerikiečiai, gyvendami toli už jurų, geriau musų kulturinius reikalus supranta, negu mes patys. Kilnus dalykas kelti brolių kulturą, bet jie eina kur kas toliau, nes jie patys suranda kas mums reikalingiausia, organizuojasi musų pagelbai ir aukauja.

Liaudies namas tai kulturisnis židinys. Aš manau, kupiškėnams liaudies namas nemažiau reikštų, kaip Lietuvai universitetas. Be to Liaudies Namas butų gera užeiga kaimiečiams, nereiktų eiti pas žydus, kur pratinami girtuok liauti ir prikalbami pas juos prekes pirkti.

Įdomu žinoti, kaip kliubiečiai vykins savo planą? Juk prisiųsti savo atstovą per daug išlaidų. Prileisim, kad atsiras bent vienas, kuris važiuos aplankyti savo tėvynę ir sutiks šį dalyką atlikti už dyką. Bet visgi atstovui prižiurėti visą laiką įstaigą, man rodos, negalimas dalykas. Todel reikalinga pavesti vietiniam asmeniui ar draugijai. Žinoma, asmuo gali pasauliožiuroje ar morališkai pakitėti, bet draugijoje ir kelių asmenų pakitėjimas nedaug reiškia; man rodos, geriausia pavesti tą dalyką vienai kupiškio draugijų.

Žinoma, su draugijomis irgi nemažas keblumas, nes jų yra įvairių, jos turi skirtingas pažiuras ir nevienodus tikslus. Kupiškio organizacijas lengvai galima padalyti į dvi priešingas puses: į laisvamaniškas ir katalikiškas. Katalikiškąsias draugijas vadovauja kunigai arba jų paklusnus bernai; suprantama, kunigai pil do aklai visus vyskupų įsakymus, o vyskupai yra ištikimi atstovui juodojo internacionalo. Lietuvoje klerikalai labai galingi ir labai agresyviški: jie nesiskaito su kitų įsitikinimu, kas ne katalikas, tas jų priešas, farmazonas. Jie nei kaip nesutiks, kad jų parapijonis bibliotekoje tvirkintų bedieviškais raštais. Jie tik tada bendrautų, jei numatytų, kad veikiai galės užgrieb ti biblioteką ir visą liaudies namą. Užgriebę biblioteką, su didžiausiu entuziazmu sunaikintų "farmazonų" literatura.

Juk klerikalai nenori bendrai veikti nei ekonominėse organizacijose. Kada jie valdė valstybės vairą, tai jie įsteigė "katalikiškas" ekonomines kooperacijas greta "bedieviškų ir nesigailėjo valstybės iždo" katalikiškiems bankams, pieninėms...", kaip ir kitoms savo organizacijoms. Be konkuruodamos kooperacijas, bemaž nesubankrutavo visas ir visa Lietuva nuo to skaudžiai nukentėjo ekonomiškai. Katalikiškosios kooperacijos dar pridarė visokių suktybių; pasikeitus valdžiai daugelis jų kooperatininkų atsidurė teismo kėdėse ir šaltosiose. Bendrai imant klerikalų organizacijų vadai labai žemai stovi morališku žvilgsniu. Taigi Lietuvoje ekonominėse organizacijose su klerikalais negalima bendrai veikti, o kulturinėse tai negali buti nei kalbos.

Vargiai yra kur nors Lietuvoje taip daug laisvamanių, kaip Kupišky. Kupiškis tuo žvilgsniu žinomas visoje Lietuvoje. Nežiurint kokių politiškų pažiurų, Kupiškio laisvamaniai ekonominėse ir kulturinėse organizacijose kuogeriausiai sugyvena. Kupišky yra laisvamanių Etinis Kulturos Draugijos Kupišky skyrius. Šios organizacijos centras šiauliuose. Ją suorganizavo gerb. Dr. Jonas Šliupas. Jis yra jos valdybos pirmininkas ir jos siela. Jos siekiams ir priemonėms suprasti paduodame ištraukas iš jos įstatų:

"Susisiekimas ir subendrinimas laisvosios minties žmonių bei tų, kurie savo įsitikinimais nepriklauso prie organizuotųjų bažnyčių ir jų apeigų ir kurie šiaip mažai tevertina organizuotąją religiją; laisvamanių teisių apsaugojimas Lietuvos Respublikoje; prigimtinės etikos ir jos uždavinių: kas gera, gražu ir dorą gyvenime vykinimas; augusiųjų ir jaunuomenės etinės kulturos dėsniuose auklėjimas ir lavinimas. Laisvamanių Etinės Kulturos D-ja savo tikslą vykins šiomis priemonėmis: ruošdama, paskaitas, pamokas, ekskursijas, spektaklius, literaturos bei meno vakarėlius, susivažiavimus, parodas... leisdama ir įgydama knygų ir laikraščius ar kitokių leidinių; steigdama mokyklas, skaityklas, knygynus, prieglaudas, vaikų darželius, sporto kuopeles, chorus, orchestrus, kapinynus..."

Į šią organizaciją įstojęs, pasiradei atviru priešu galingam klerikalizmui. Veiklesnis narys, daugiau ar mažiau, rizikuoji savo sveikatą... Suprantama, šioje draugijoje žmonės darbuojasi vien iš įdejos. Juk tą liudija ir jos Galva, Dr. Jonas Šliupas, kuris per visą savo gyvenimą nenuilsdamas dirba — kovoja del Lietuvos šviesesnės ateities.

Jei Kupiškėnų Kliubas pavestų Laisvamanių Etinės Kulturos D-jai Kupiškio skyriui Liaudies Namą statyti ir ji vesti, man rodos, geriausia patenkintų kliubiečių siekius. Mat centras (Dr. Jonas Šliupas) galėtų savo skyrių kontroliuoti. Be to ši draugija yra laisvamaniškai kulturinė organizacija, pripažįsta laisvą visapusišką galvojimą; įkurtų biblioteką su visokios pakraipos literatura; lankytų ją ir katalikai (Kupiškio didžiuma katalikų nėra fanatikai), išskiriant, žinoma, kunigus, jų bernus ir davatkas.

P. Vaitiekunas.

PS. Prašau ir kitus laikraščius įdėti į savo skiltis. P. V. Kupiškis.

P-nas B. DIGRIS NEUŽMIRŠO PARAŠYTI LAIŠKO.

Pasiekęs garsųjį Yellowstone parką, kur žada praleisti pirmą savaitę savo šeimyniško gyvenimo, p. B. Digris parašė "Sandaros" redakcijai laišką, kur pareiškė, jog vis Chicagon sugrįžęs su savo jauna žmona prieš pat Labor day.

—R.

Skaitytoju Balsai

JEI VISI KRITIKUOSIM, TAI KAS BEDIRBS?

Sakyti, kad "Sandara" tik gina p. Gegužį ir p. Vitaitį, visai nepaisydama, kas atsitiks su SLA. yra aiški neteisybė.

Šiandie mes turime galybes kritikų. Kas tik išmoko braižyti plunksna, tas jau ieško progos kam nors bastelėti. P-nas Gegužis ir p. Vitaitis, pasidėkojant kelių čicagiečių "gabumams" tapo tais stulpais, į kuriuos visi svaido akmenimis. Paklauskim dabar tų kritikų, ką jie turi prieš tuos du asmeniu? Gręičiausia patys nežinos.

Laikraščiams yra išrokavimo smarkiai kritikuoti ir šukauti. Žmonės geriau juos skaito, diskusuoja, o biznieriai atsiunčia didesnius skelbimus. Sensacijų pagalba laik raščių leidėjai susikrauna turtus; kiti įsteigia pasilaikyti ant vandens paviršiaus. SLA. tapo tuom ožiu, iš kurio tyčiojamas. Apie įvykusias dvie jų moterų peštynes dar ir šiandie teberašoma; o kompozitorius rengia pikniką, kur tas incidentas "bus pilnai pakartotas." Tai vis SLA. labui. O tie, kurie iš to pelno dolerius vis nenustoja kritikavę ir šaukę. Jie tikis dar ilgai naudotis šiuo įeigų šaltiniu. Biznis yra biznis, ir mes jų perdaug nesmerkiam. Tik kartais stebimės jų drąsa ir vikrumu.

Tačiau visuomenė turėtų aiškiau suprasti kas slepiasi už tos kritikos, kad ta kritika nėra nuoširdi ir sąžininga. Jeigu mes visi pradėsim peik ti ir nukrypsim į vieną pusę, tai SLA. laivas apvirs. Kolionėmis ilgai organizacijos nemaitinsim. Nors tai lengvas darbas, bet neproduktingas. Kas nors turi atlikti neatbutinas pareigas ir savo pečiais stumti vežimą pirmyn. Iš praktikos esam patyrę, jog tie, kurie daugiausia triukšmauja, retai kada išlieja lašą prakaito.

Nenorėdama priklausyti šiai "veikėjų" katagorijai, "Sandara" visuomet svarsto dalykus rimtai. Jeigu kuris SLA. Pil. Tarybos narys nėra tikęs, ateinančiuose rinkimuose galėsim pakeisti. O tuom tarpu dirbkime kiek kas išgalim, kad musų organizacijos ir visas tautinis veikimas neatsidurtų "receiverio" rankosna.

Beprasmi puolimai ir intrigavimai prie nieko, apart blogo, neprives.

—SLA. 134 narė.

Kurtumas Pergalėtas

Sugrąžinama girdėjimas atvėjuose kurtumo ir silpno girdėjimo paeinančio nuo kataro, galvos skaudėjimo, Flu, raudonojo drugio, sukrėtimų, pairusių ausies bugnelių, bėgimų ir tt. Tukstančiai žmonių su silpnu girdėjimu ir galvos garsais dabar džiaugiasi laisvai kalbėdamiesi su savo draugais, eidami į bažnyčią ir teatrą, nes ji naudoja.

Wilson Common-Sense Ear Drums (dirbtiniais ausų bugneliais). Jais žmonės naudojasi per 38 metus ir jų išparduodame šimtais tukstančių visame pasaulyje. Jie yra patogus dėvėti ir tinka ausyse taip, kad iš **lauko jie nesimato;** jokiu vielų, beterių nei jungtuvų nėra. Jie nėra brangus liečianti kur tumą, kuroji yra patalpinta daugelis laiškų nuo dėkingų naudotojų ir išradėjo, kuris negirdėjo per 20 metų, bet dabar girdi; pareiškimas

KNYGA VELTUI

WILSON EAR DRUM CO. Inc.
964 Todd Building, Louisville, Ky.

E. Murauskas, pasižymėjęs muzikantas, dalyvauja Sandaros piknikę, rugp. 29 ir 30 d. Riverview Parke, Racine, Wis.

Bombarduoja Chicagoj Teatrus.

APGRIAUTA 3 TEATRAI.

Tai atlikta bėgyje 18 min.

Kaip žinome Chicagoje tęsiasi aštri kova tarpe Teatrų Sav. Lygos ir operatorių unijos. Per apie savaitę, 104 teatrai (kinomatografai) buvo uždari. Bet atvykus unijistams operatoriams iš New Yorka, tapo atidaryti.

Šį rytą, bėgyje 18 minučių tapo išsprogdinta trys teatrai. Nuostoliai siekia apie 10 tukstančių dolerių. Tą darbą buk atlikę operatorių unijos nusamdytieji raketyriai.

Valstijos gynėjo ofisas ėmė si drastiškų priemonių suradimui kaltininkų. Taipgi pažadėjo visokiariopą apsaugą.

Kuomi ta kova baigsis, sunku pasakyti.

IŠVYKO ATOSTOGOMS.

Šiomis dienomis išvyko atostogoms žymi sandarietė veikėja, p. Ona Firantienė su sunum į Colorado valstiją. Ji mano atostogauti apie porą savaičių.

Laimingai atostogauti ir pailsėjus sugrįžti.

B.

"BIRTH DAY PARTY"

Priežodis sako: "Geriaus vėliaus, negu niekad." Taip ir čia.

Užpereito šeštadienio, Sandaros svet. buvo suruošta taip vadinama "Birth Day Party" p-lei Marijonai Bernotaitei per jos tėvus, gimimo dienoje. Rodos dar neseniai Marytė buvo mažai, bet jau suskaičiau septynioliką žvakučių — reiškia jau ji laimingai pasiekė aštuonioliktus metus.

Vakarėlyje dalyvavo gražus burelis jos artimesnių draugų bei draugių ir visi gražiai linksminosi iki antrai valandai ryto. Ponai Bernotai parodė neišpasakytą draugiškumą. Vaišių buvo pakankamai. Buvo pareikštų jubilejan tei ir gražių linkėjimų.

Apie antrą val. visi skirstėji linkėdami jai ilgo ir laimingo gyvenimo.

—Svetys.

Gražus Lietuvių Rodio Koncertas.

Pereito antradienio vakare, rugpiučio 26 d., atydžiai klausiaus lietuvių radio valandos, kurią duoda Peoples Furniture Co. Ir reikia pasakyti, kad šis programas buvo puikus. Tarpe pranešimų, buvo dar sugrota gerų rekordų, kas leidžia manyti, kad visiems klausytojams patiko.

Tik vieną turiu pastebėti, kad pranešėjas iš Peoples Co. radio valandos, norėjo padaryti "Draugo" valandą. Tas tai jau perdaug ir pranešėjas "D." red. to negali pateisinti.

GEO. STUNGIS ĖSIGIJO "BUNGALOW"

Paprastas dalykas įsigyti namą. Daugeli jų turi. Bet p. Stungio klausime yra šis tas nepaprasto.

Tapęs "Bungalow" savininku Marquette Park kolonijoj, p. Stungis vargiai jį kam kitam išnuomuos. Reiškia pats ten gyvens. Ir palaidi liežuviai tauzina, kad ir jis mano greit išsižadėti liuosybės.

—Pipkius.

PONIA GULBINIENĖ GRĮŽO IŠ ATOSTOGŲ.

Gerai žinoma sandariečių darbuotoja ponia J. Gulbinienė, 2955 S. Emerald Ave., šiomis dienomis grįžo iš Scottville, Mich. kur praleido porą savaičių.

—Rep.

PAGRĮŽO IŠ LIETUVOS

P. G. Skoby, žinomas Marquette Park siuvėjas, turintis savo biznio vietą 2415 W. Marquette Road, nesenai grįžo iš Lietuvos, bet, deja, jis ten paliko pusę savo širdies mažame Stačiunų miestelyje. liui Lietuvoje nelaimė. Apsivedė, ir, išvažiuodamas prižadėjo savo naujai geresniai pusei grįžti į jos prieglobstį pavasaryje. Pasirodo, kad nekaltiems berneliams ir Lietuvon važiuojant gręsia pavojus Laimės ir viso gero naujai porelei!

Išsirenduoja Pigiai

Išsirenduoja 4, 5 ir 6 kambarių flatai už $14.00 $15.00 ir $18.00 mėnesiui; naujai pertaisyti ir gerai apšviesti. Kreipkitės 735 W. 49th Pl., Chicago.

Baigiant Sezona

Išpardavimas

Visos pavasario ir vasaros prekės turi buti išparduotos be jokių uždarbių ir vieta padaryta del rudeninių prekių, kurių pareina daugybės karlodų del užpildimo abiejų

Peoples Furniture Krautuviu

Radio visokių gerųjų išdirbysčių vertės virš $100.00, dabar parsiduda tik po $29.00

Radio vertės iki $200.00, dabar tik po $65.00

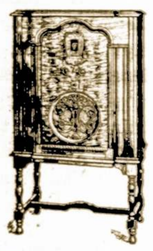

PIJANAI. Pasirinkimas visokių išdirbysčių, kurie yra geram stovyje, verti iki $150.00, po ..... $25.00 ir aukščiaus.

Grojikliai pijanai, platus pasirinkimas, groja ir atrodo kaip nauji, verti iki $250.00, po ..... $45.00 ir aukščiaus.

Parlor Setai, miegamų kambarių ir valgomų kambarių setai virš $100.00 vertės, dabar tik po $48.00

Setai verti iki $200.00, dabar tik po $85.00

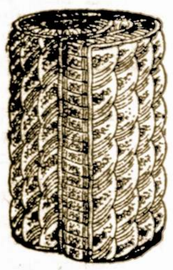

Kiti setai $20.00, $25.00 $30.00 tik po .....

Gasiniai pečiai verti iki $75.00, dabar tik po $39.00

Gražių spalvų 9X12 didžio kaurai verti iki $40.00, dabar po $19.50

Puikios lovos, lovų springsai ir felt matrasai verti iki $16.00, dabar parsiduoda po $7.95

$10.00 vertės baltos vatos, tvirtu viršum matrasai po $4.95

Tukstančiai kitokių negirdėtų vertybių galima rasti Peoples Krautuvėse. Todel nevėluokite atsilankyti!

Lengvųs Išmokėjimai Suteikiami Visiems Pagal Reikalavimą.

SOUTH WEST SIDES LARGEST STORES
The Peoples Furniture Co. Inc.
FURNITURE, RADIOS, PIANOS, RUGS, STOVES & GEN. HOUSEHOLD GOODS
EVERYTHING For The BETTER HOMES

4177–83 Archer Ave. Cor. Richmond St. **TEL. LAFAYETTE 3171**

2536–40 W. 63 St. Cor. Maplewood Ave. **HEMLOCK 8400**

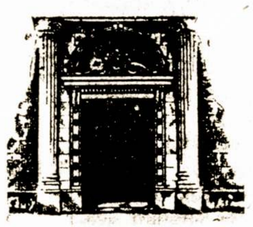

Temykite Draugai!

Keleta savaičių atgal buvo pagarsintos atskaitos visų musų miesto bankų, tarpe kurių teko patėmyti, kad mums gerai žinoma lietuviška įstaiga, UNIVERSAL STATE BANKAS, yra labai geram stovyje, gal but geriausiam iš visų bankų pietinėj dalyj miesto. Matomai, viršminėtas bankas buvo atsargiai tvarkomas ir nedarė paskolų ant apartamentų, pustuščių ir tuščių subdivizijų, ir todėl gi nenukentėjo jokių nuostolių, anaiptol turėjo gerą uždarbį.

Ir todel mes visi galim užsitikėti, netik pirkdami gerus Pirmus Morgičius, bet ir galime be baimės pasidėti savo sutaupytus centus ant taupymo į visiem žinomą saugią įstaigą.

UNIVERSAL STATEBANK
3252 South Halsted Street, Chicago.

LIETUVOS ŽURNALISTŲ SĄJUNGOS ATSTOVAI

ANT. BRUŽAS ir AUG. GRICIUS

Į LIETUVĄ GRĮŽTA

RUGSĖJO 16 D., 1931 M.

RUDENINE EKSKURSIJA Į KLAIPĖDĄ

(per Gothenburgą)
RENGIAMA
ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJOS

Patogiuoju Motorlaiviu "Gripsholm"

Kainos

Iš New Yorko (ar Bostono) į Klaipėdą	$ 94.50
Iš Klaipėdos į New Yorką ar Bostoną	$102.50
Ten ir atgal	$150.00

"Revenue" ir pagalvės mokesčiai atskirai

Gerbiami svečiai į Lietuvą grįžta tuo pačiu motorlaiviu, kuriuo atvyko į Ameriką. Lietuviai maną aplankyti Lietuvą rudeniop, plaukdami šia ekskursija turės progos savo tarpe turėti garbės dalyvius, kurie suteiks įspudžių iš kelionės Amerikos lietuvių kolonijose. Svečiai žurnalistai, patys budami kelionės ekspertais, suteiks gerų, naudingų kelionėj patarimų, kaip Lietuvoj atostogauti ar apsigyventi. Iš Švedijos per Kalmarą, Švedų Amerikos linijos laivas "Borgholm" nuveža tiesiog į KLAIPĖDĄ.

Nori puikiai, gražiai ir patogiai keliauti į Lietuvą, naudokitės šia proga! Informacijų ir laivakorčių kreipkitės į vietinį agentą arba tiesiog į:

SWEDISH AMERICAN LINE

181 No. Michigan Avenue Chicago, Illinois.

Chicagoje

Visi į Sandaros Pikniką

Po ilgo ir nekantraus laukimo, prisiartino Vakarų Sandariečių piknikas, kuris įvyks Rugp. 29 ir 30 dd., Racine, Wis., Riverview Parke.

Tai bus vienas iš didžausių, smagiausių ir maloniausių piknikų.

Nors programas buvo nustatytas pūikus iš anksto, jis vis dar auga ir galima drąsiai sakyti, kad tas programas bus geriausias iš visų programų, duodamų lietuvių piknikuose.

Ten bus šokiai, dainos, muzikantai, kalbėtojai ir t. t. ir t. t.

Tame piknike taipgi bus kaip tik iš Lietuvos atvažiavę žurnalistai pp. Bružas ir Gricius. Manoma kad juodu, kaip laikraštininkai, praneš apie Lietuvos finansinę ir politinę padėtį.

Prisiminus visas aukščiau išvardytas pramogas, kurios bus duodamos šiame Sandaros piknike, atrodo, kad tik tie žmonės, kurie nenori smagiai praleisti laiką, neatsilankys ant šio pikniko.

Kadanki toje apielinkėje gyvena nemažas skaičius lietuvių, kurie nori pasilinksminti ir kure remia visas Lietuvių draugijas, kuriems rupi Lietuvos, bei Amerikos lietuvių reikalai, ir kadangi to pikniko rengėjai Sandariečiai yra tikri tėvynainiai, kuriems rupi lietuvių reikalai, tai galima numatyti, kad šis piknikas bus tikrai pasekmingas.

—— A. V.

SLA. 36 kp. Mitingas

Įvyksta ateinančiam trečiadienį.

Visi šios kuopos nariai prašomi įsitėmyti, jog ateinančiam trečiadieny, rugsėjo 2 d., įvyksta mėnesinis susirinkimas.

Vasaros karščiai praeina ir todel mitinguose bus daug smagiau. Dabartiniu laiku, patartina kuoskaitlingiausia lankytis ir tėmyti, dalyvauti organizacijos gyvenime. Musų 36 kp. yra didžiausia, todel ir veikime ji turi but pirmoji.

—Senas narys.

MUSŲ PAČIŲ REIKALAI

Pasikalbėjimai apie šeimynišką gyvenimą.

Nekaltų berneliių dvasios vadas nuvyko pas vieną pasitraukusį iš nekaltų ir įžengusi į stoną moterystės narį. Tikslas buvo sužinoti šį bei tą iš šeimynos gyvenimo. Kadangi daugelis nekaltų berneliu apleidžia draugiją ir atsižada savo draugų, tai dvasios vadui parupo ištirti kas ten yra tokio patraukiančio ir įdomaus.

— Kaip senas musų prietelius, gal atidengsi mums visą vedusio žmogaus paslaptį; kodel taip daug burdingierių ir šiaip laisvų piliečių pamiršta viską ir nubėga paskui merginą net iki altoriaus arba "City Hall"; kodel budamas apsivedęs klauso visų žmonos įsakymų ir dar saulei nenusileidus skubinas namo?" Toks buvo griežtas dvasios vado užklausimas.

Neseniai apsivedęs, pažvelgė į dvasios vadą ir su pasididžiavimu pareiškė:

"Well, Tamsta, mes vedusieji turime daboti savo žmonas, kad jos nepatektų į 'nekaltų' berneliu rankas. O kas link bėgiojimo paskui moteris, tai nieko ypatingo. Jos yra įdomesnės kuomet bėga šalin ir reikia vytis. Mes nors klausom savų moterų, bet jus nekalti berneliai žvairotės į svetimas...'

NEKALTI BERNELIAI Į WISCONSIN.

Kadangi esam užprašyti dalyvauti pikniko programoj, tai turime pasirodyti atsakančiai. Pirmiausia visi nekalti berneliai turės važiuoti vienam troke, po priežiura prezidento ir dvasios vado.

Nakties laiku nevalia dviem vaikščioti, t. y. su merginom ar moterim. Net ir nuo gaspadinių atsiskirti. Šitie prisakymai yra reikalingi, nes per eitam musų naktiniam išvažiavime buvo perdaug prasižengimų. Net pats prezidentas įskųstas. Dabar pasirodykim, jog esam tikri vyrai....

—Kapucinas.

Dviejų Draugijų Išvavimas.

Rengia Lietuvių Moterų Draugija Apšvieta ir Lietuvos Dukterų Draugija, Nedėlioj, rugsėjo-Sept. 6 dieną, prieš Tautiškus kapus, p. Kučinsko darže.

Bus muzika, šokiai, laimėjimai, užkandžiai, gėrimai ir tt.Visas pelnas nuo šio išvažiavimo skiriamas Oak Forest įnamiams. Oak Forest lietuvių randasi apie 90 ar daugiau. Jie labai laukia, kad kas nors atlankytų ir pavaišintų nors vieną kartą arba daugiau į metus. Taigi gerbiama publika, meldžiame skaitlingai atsilankyti į virš minėtą išvažiavimą ir paremti musų nelaimingus, sergančius ir senelius.

Visus Kviečia Rengėjos

MARGUČIO PIKNIKAS.

Ateinančia nedėlią jau "foniškas" Margučio piknikas. Chicaga rengiasi perpildyti The Oaks daržą. Visi laukia Vanagaičio juokalogijos piknike. Juoko netruks, delto, kad Vanagaitis krečia komedijas iš ESELA ofiso.

Moteriškos kumštynės bus pirmos" fonės" Margučio piknike.

Bolševikų Vadus Užpuolė Mušeikos; ir Kalėjimas Neišgelbėjo.

Dviejų frakcijų atstovai — p. Andriulis ir Šarkiunas atsidurė bendram fronte.

Po Chicagą dar vis tebeslankioja kalbos apie nepaprastą mušį "Vilnies" piknike pereitam sekmadieny.

Kadangi istorija labai plati, tai norint ją atpasakoti, reikės šis tas praleisti ir sutrumpinti.

Taigi laike bolševikų pikniko, pasak mačiusių, įeina į virtuvę devyni bomeliai ir pradeda šeimininkauti. "Vilnies" red. Andriulis bandė juos išvyti lauk; bet ką tu padarysi! Bomeliai šoko muštis ir apdaužė p. Andriulį ir kitus. Atvykus policijai bomeliai, p. Andriulis ir p. Šarkiunas tapo nugabenti į policijos stotį ir uždaryti po vienu rak tu. Kas toj kalėjimo kameroj įvyko, jau galite patys spėti. Bomeliai antru syk užpuolė bolševikų vadus. P-nas Šarkiunas nors neseniai tapo Andriulio politiniu priešu, bet nelaimei užėjus griebėsi ginti jį ir parbloškė porą bomelių. Tačiau jie buvo devyni ir gana miklus kumštininkai ir dviem sunku atsilaikyti. Pradėjus šaukti, pagaliau atsilaužė policija ir perskyrė. Abi kovotojų pusės vėl grįžo į "Vilnies" pikniką ir but gal daugiau buvę muštynių, jei ne nauji policininkai, kurie atydžiau dabojo.

Taigi nelaimė suvedė kruvon dvi nesuderinamas frakcijas, kurios tarpusavy smarkiai kovoja.

—P. G.

P-nų Virbickų Šeimyna Chicagoj.

Ketvirtadienį po pietų Sandaros ofise suskamba telefonas.

"Kas kalba?"

"O, Milda Virbickiutė. Ar bus šį vakarą atidaryta redakcija!"

"Del jusų visada."

Apie aštuntą valandą atvažiavo burys svečių, jų tarpe pati Milda ir brolis Vytautas — vaikai žinomo Pittsburgho veikėjo p. Virbicko. Motina irgi sykiu atvyko Chicagon, bet ji ilsėjos pas savo gimines.

Keliatą metų atgal mums teko matyti šiuos jaunuolius. Tuomet jie buvo maži, lankė tik vieną mokyklą. Dabar jie suaugė į gražią merginą ir jaunikaitį. Kas nuostebiausiai, kad brolis ir sesuo taisyklingai vartoja lietuvių kalbą; daug geriau negu mes senieji.

"Kada gi taip netikėtinai atvykot?" "Vakar vėlai; važiavom automobiliu 22 val. Turėjom daug "flat tire," bet visgi pasiekėm Chicagą. Čia mirė musų motinos sesuo ir ją palaidojom..."

"O kaip gyvuoja Pittsburgho lietuviai?"

"Pereitam sekmadienį turėjom Sandaros pikniką, kur buvo skaitlinga minia žmonių. Jaunimas veikia ir stipriai sporganizuotas..."

Į musų pasikalbėjimą įsimaišė ir Dr. Graičiunas, kuris taipgi su dideliu užsiganėdinimu teiravos apie anos kolonijos tautinį veikimą.

Klausimams ir juokavimams nebuvo galo. Prabėgo pora valandų ir jaunieji svečiai rengėsi traukti namuo.

Sekančią dieną buvo paskirta antras pasimatymas, apie kurį gal jau nebeteks aprašyti, nes Sandara tuojaus į spaudą.

Tie Pittsburgho svečiai yra jaunoji sandariečių karta ir todel įdomi ir brangintina.

— V.

BIRUTĖ

Jubiliejus

Vienas svarbiausiu Birutės ilgo gyvavimo įvykiu, yra jos dvidešimts penkių metų dailės ir meno veikimo sukaktuvių apvaikščiojimas. Šis jubiliejus turėtų buti svarbus ne vien birutiečiams, bet ir kiekvienam Chicagos lietuviui.

Prisirengiant

Ikišiol valdyba neturi išdirbusi jokio plano, bet nuolat apie tai tariasi tarp savęs ir narių. Teko girdėti, kad manoma suruošti šventei pritaikintas muzikalis programas, kurio priruošimo garbė teks ved. M. Yozavitui.

Repeticijos

Oficialiai Birutės pamokos prasideda paskutinį ketvirtadienį rugpiučio mėnesyje, Gage parko salėje prie 55-tos ir Western ave. Ten visi nariai susirinks pirmai repeticijai. Visa visuomenė ir dainų mėgėjai yra kviečiami atsilankyti ir prisidėti prie gražaus Birutės burelio.

—M. R.

REMKIME SAVO BIZNIERIUS

Viena iš didžiausių klaidų kurią lietuviai dažnai papildo yra gyrimas kitų, o niekinimas savų.

Ta yda įsikerėjo pas lietuvius nuo prieškarinių laikų, kuomet lietuviai buvo pavergti ir niekinami. Dabar, kuomet Lietuva atgavo nepriklausomybę ir kuomet mes naudojamės ta pačia laisve ir tomis pačiomis privilegijomis, mes turime elgtis taip, kaip visi laisvi susipratę ir civilizuoti žmonės.

Amerikos lietuviai turėjo daugelį progų pamatyti ir įsitikinti, kad lietuvių biznieriai ir profesionalai geriau patarnauja savo tautiečiams, negu svetimtaučiai.

Vienas iš tų biznierių, kuris stengiasi savo tautiečiams gerai nuošidžiai patarnauti ir kuris remia visokį lietuvišką darbą yra p. P. Petrauskas.

Jis užlaiko vyriškų drapanų krautuvę ant 3312 So. Halsted st. Jis turi gražių, medaunų iš geros medžiagos pasiutų siutų, overkočių, marškinių ir t. t. Kadangi kainos šioje krautuvėje yra kuožemiausios; medžiaga, pasiuvimas ir patarnavimas kuogeriausias tai patartina visiems Chicagos lietuviams pirkti šioje krautuvėje.

BAGDONAS BROS.

Mes perkraustom rakandus ir Pianus Chicagoj arba į tolimus miestus — musų darbas užtikrintas.

PRISTATOM ANGLIS

Taipgi mes pristatom anglis nužeminta kaina ant kiekvieno pareikalavimo į bile dalį miesto. Kreipkitės pas mus į ofisą:

3244 So. Halsted St.,
Tel. Calumet 3399
Res. 828 W. 34th Place
Tel. Yards 3408

Tel. Yards 1829
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampas Halsed St.
Valandos: nuo 10—4, nuo 6iki 8
Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Saugu siųsti pinigus per musų įstaigą.
15 metų nei vienas centas nežuvo.
Važiuojant Lietuvon, teisingas patarnavimas.
Perkame Lietuvos Paskolos Bonus ir mokame $40.00 už $50.00 ir $80.00 už $100.00 — Cash.
Atsilankyk ypatiškai arba prisiųsk per paštą, apdraustame laiške.

John J. Zolp
4559 S. Paulina St.
CHICAGO, ILL.

CHERATONE GYDUOLĖS
Vidurių užkietėjimo priešas
Įvairių daržovių mišinys, kuris išvalo ir pataiso vidurius. Šis vaistas išvalydamas vidurius pataiso apetitą. Jis yra ekomenduojamas del kepenų pairimo, geltlėgės ir tulžies sugedimo. Garantuojama pa ituosavimą arba sugrąžiname pinigus.
CHEROKEE MEDICINE CO.
2110 S. Halsted St., Chicago.
REIKALINGI AGENTAI
KUPONAS:
Prašau prisiųsti man iš anksto apmokėtą $2.50 Butelį
75 c. Butelį Reguliario didumo
Mėginimo didumo
Pavardė.....
Adresas .....
Miestas..... vals.....

Tel.: Virginia 2448
Archer Ave. Bird Store

Parduodame Kanarkas, Papugas, Įvairius Paukščius, Importuotas Klėtkas, Šiltų Kraštų Žuvis, Stiklinius Žuvims Indus, Šunis ir Kitus Naminius Gyvuliukus.
John F. Kalkė, Savininkas.
4123 Archer Ave.,
CHICAGO, ILL.

Phone Boulevard 2035
"Sveikinkit su Gėlėmis"
Urba Flower Shoppe

Skintos Gėlės, Augalai, Vestuvėms Bukietai.
Specializuojame Laidotuvėms Gėlėmis.
3324 So. Auburn Ave.

Universal Restaurant

Skanus Valgymai
Kepta Vištiena
750 W. 31st St.
Netoli Halsted Street
A. A. NORKUS Sav.

GRABORIAI

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis už kitų Patarnavimas
J F. Eudeikis Komp.
PAGRABŲ VEDĖJAI
Didysis Ofisas
4605-07 S. Hermitage Ave.
Tel. Yards 1741 ir 1742
SKYRIUS
4447 South Fairfield Avenue
Tel. Lafayette 0727
SKYRIUS
1410 S. 49th Ct., Cicero, Ill.
Tel. Cicero 3794
SKYRIUS
3201 Auburn Avenue
Tel. Boulevard 3201

Tel Yards 1138
Stanley P. Mažeika
LIETUVIS GRABORIUS
Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 Auburn Av. Chicago

S. D. LACHAVICZ
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Patarnauju laidotuvėse kuopigiausiai. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.
2314 West 23rd Place
Tel. Roosevelt 2515 ir 2516
SKYRIUS:
1439 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Telephone Cicero 5927

ADVOKATAI

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Mieste Ofisas 77 W. Washington st.
Room 1502 Tel. Central 2978
Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų
Vakarais: Utarn., Ketv., ir Subatos — 6 iki 9 val.
4145 Archer Avenue
Tel. Lafayette 7337
Namų Tel. Hyde Park 3395

Phone Franklin 2460
LEONAS S. MIKELONIS
ADVOKATAS
10 South LaSalle Street
Vakarais nuo 6 iki 9 valandai
3315 South Halsted Street
Telephone Boulevard 3697

K. GUGIS
ADVOKATAS
MIESTO OFISAS
127 N. Dearborn St.,
Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
GYVENIMO VIETA
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1210
Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 v. ryto

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 So. LaSalle St., Room 2001
Telephone Randolph 0331—0332
Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak.
3241 South Halsted Street
Telephone Victory 0562
7—9 v. vak. apart Panedėlio ir Pėtnyčios

DAKTARAI

Phone Hemlock 2061
DR JOSEPH KELLA
DENTISTAS
Gas Extraction
6558 South Western Avenue
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro
Nedėliomis nuo 9 iki 12.

Rez. Phone Grovehill 1321
Ofiso Tel. Lafayette 4180
Dr. Vincent C. Steele
DENTISTAS
4180 Acher Av., šale Midland Bank
Valandos: 10 iki 12 A. M., 1 iki 5

Dr Suzan A. Slakis
Specialistė Moterų ir Vaikų Ligų
4145 Archer Ave.
Val. 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 popiet
Seredomis ir nedėliomis pagal Susitarimą
Ofiso Tel. Lafayette 7337
Rez. Tel. Hyde Park 3395

Ofiso ir Rezidencijos
Tel. Boulevard 5913
DR. BERTASH
756 West 35th St.
(kampas 35-tos ir S. Halsted St.)
Ofiso valandos:
nuo 1 iki3, nuo 6:30 iki 8:30
Nedėliomis pagal sutartį

A. L. Davidonis, M. D.
4910 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. Kenwood 5107
Valandos:
Nuo 9 iki 11 valandai ryto;
Nuo 6 iki 8 valandai vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 South Ashland Avenue
Virš Marshfield Drug Store
Arti 47th Street

Tel. Republic 2236—Hemlock 2010
DR. K. DRANGELIS
DENTISTAS
2417 West 63rd Stree
(arti Western Ave.)

Tel. Victory 3687
DR. J. P. POŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 3133 South Halsted Street
Valandos:
Nuo 9 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 v. v., apart antradienio ir šeštadienio.
Res.: **6504 South Artesian Avenue**
Phone Hemlock 2374
Valandos: nuo 3 iki 6 po pietų, antrad. ir šeštad. nuo 3 iki 9 v. v.

Phone Canal 6222
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 rytą.
Rez.: **6640 S. Maplewood Ave.**
Tel. Republic 7868

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso Valandos:
10:30 iki 12 v. rytais
1 iki 3 val po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 v. rytais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

SVARBI ŽINIA
Dr. M. T. Strikol'is
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Perkėlė savo abu ofisų į naują vietą
po numeriu
4645 So. Ashland Ave.
Valandos: 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namai **6641 So. Albany Ave.**
Tel.: Prospect 1930

DR. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3147 South Halsted Street
Tel. Calumet 3294
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 12 v. dienos ir
nuo 2 iki 9 val. vakare.

Phone Victory 1188
DR. M. ŽILVITIS
DENTISTAS
3243 South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Tel. Boulevard 5914 ir 5913
DR. S. NAIKELIS
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį
756 W. 35th Street.
N. E. kampas 35th ir Halsted

Phone Victory 2514
DR. A. J. ZIMONTAS
SENIAUSIAS LIETUVIS
DENTISTAS
3252 South Halsted Street

Phone Canal 2118
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 v. vak.
DR. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1900 So. Halsted Street
Rezidencija:
4193 Archer Avenue
Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų.
Norintieji mane pasiekti telefonu, pasaukite telefonu:
Phone Boulevard 7042